БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 121 (17.403). ● 29 май 1979 йил, сешанба ● Баҳоси 2 тийин.

26 минг тонна пилла учун

ПИЛЛАКОРЛАР РАПОРТЛАРИ

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Ўзбекистон райони пиллакорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Она-Ватан хирмонига 475 тонна «кумуш тола» тўкилди. Ҳар бир қути қурт уруғидан 70 килограммдан ҳосил олинди.

Планнинг бажарилишига «Ғанибод» совхози 131 тонналик, «Комсомол» совхози 100 тонналик пилла хирмонлари билан муносиб ҳисса қўшдилар. Ғафур Ғулом номли, «Пахтақайнар», Ленин номли, Муқимий номли колхозларнинг пиллакорлари ҳам яхши самараларга эришдилар.

Район хўжаликларида мажбурият ҳисобига пилла топшириш қизғин давом этяпти.

* * *

Социалистик мусобақани кенг авж олдириб меҳнат қилаётган Олтиариқ райони пиллакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ватан хирмонига 264 тонна Олтиариқ пилласи етказиб берилди.

Планнинг бажарилишига «Комсомол», «Ленинизм», «Ўзбекистон», «Ленинград», Максим Горький номли, Охунбобоев номли, Энгельс номли, «Москва», «Пахтаобод» колхозларининг, «Ленинобод» ва «Пахтакор» совхозларининг пиллакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Ж. Каримова, Х. Танганова, Х. Дадабоева, С. Абдураҳмонова, С. Мамажонова, Х. Шерматова сингари уста пиллакорлар ҳар қути қурт уруғидан 120—150 килограммдан ҳосил олишга муваффақ бўлдилар.

Район заршунослари эл хирмонига яна 48 тонна пилла топшириш ва ҳосилдорликни 70 килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

* * *

Чироқчи р●йони заршунослари зафар қучдилар. Қабул пунктларига 90 тонна қимматбаҳо хом ашё етказиб берилди. Планнинг бажарилишига Охунбобоев номли колхоз ва Файзулла Хўжаев номли, Максим Горький номли совхозларнинг пиллакорлари катта ҳисса қўшдилар.

Давлатга пилла топшириш қизғин давом этмоқда. Чироқчилик заршунослар қабул пунктларига яна 40 тонна «кумуш тола» етказиб бериб, пилла хирмонини 130 тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

* * *

Навоий районидаги Ленин орденли «Нарпай» совхози пиллакорлари область қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойида ҳар қути қурт уруғидан 100 килограммдан пилла топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Ҳар бир қути қурт уруғидан 103 килограммдан ҳосил олинди. Қабул пунктларига 28,5 тонна уруғлик ва юқори сифатли пилла етказиб берилди.

Совхоз заршунослари айни пайтда, пилла топшириш беш йиллик планларини тўрт йилда бажардилар.

* * *

САМАРҚАНД. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Пахтачи районидаги Охунбобоев номли колхоз меҳнатсеварлари пландаги 20,2 тонна ўрнига 24 тонна юқори сифатли уруғлик пилла сотиб, планларини ошириб адо этдилар. Ҳар қути қурт уруғидан 103 килограммдан ошириб ҳосил олинди. Колхознинг Тош Қаландарова, Тошбиби Ҳамробоева бошлиқ звенолари ҳар қути қурт уруғидан 115—120 килограммдан пилла олдилар. Колхоз заршунослари давлатга яна камида 6 тонна пилла топширишга қарор қилишди.

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ҚЎЛИМИЗДА

«Совет Ўзбекистони» газетаси ҳузуридаги совет аъзоси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Раҳим ИСАЕВга сўз берамиз

Кейинги кунларда Қашқадарё воҳасида ёғингарчиликлар бўлиб, пахтакорларнинг ишини анча оғирлаштирди. Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхози территориясида 18 май куни икки соат давомида қаттиқ жала қуйди. Иккинчи комплекс парваришдан чиқарилган ва шоналаш арафасида турган ғўзаларни жароҳатлади. 2375 гектар пахта майдонининг катта қисмига қайта чигит экишга тўғри келди. Колхозчилар табиий офат олдида саросимага тушмадилар. Область ва район партия комитетлари шошилинч чоралар кўрди. «Правда», «Ленинград» ва бошқа хўжаликлардан «Социализм», колхозига тракторлар ўтказилди. Ер етилиши билан табиий офат оқибатлари дарҳол тугатилди.

Шу кунларда ғўза парвариши зудлик билан давом эттириляпти. Ҳар гектар ерга 250-300 килограмм азот, кўплаб органик ўғитлар солиняпти. 250 сувчи пайкалларга сув тараяпти. 50 чопиқ трактори билан қатор ораларини культивациялаш, ўғитлаш, жўяк олиш ва бошқа ишлар бажариляпти. 200 коммунист, 500 комсомол аъзосидан ташкил топган зарбдор бригадаларнинг аъзолари қайта чигит экилган майдонлардаги ғўзаларни табақалаб парвариш қиляпти.

50 центнерчи Парда Шербобоев, Эшмурод Зикриллаев, Тош Қурбоновлар бригадасида парвариш, айниқса, сифатли ўтказиляпти. Расул Нажимов, Рашид Аҳадов сингари механизаторлар кунига 6-7 гектар майдондаги ғўзаларни комплекс парваришдан чиқармоқдалар. Колхоз пахтакорлари ўзлари қабул қилган 10 минг тонна «оқ олтин» етиштириш ҳақидаги юксак мажбуриятига содиқ қолмоқдалар.

Бундай мисолларни бошқа областлардан ҳам келтириш мумкин. Гап шундаки, юз берган табиий офат оқибатлари мардлик билан бартараф этиляпти, мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратиляпти. Табиий офат жабрини чеккан колхозлар ва совхозларнинг пахтакорлари бутун куч, техника воситаларини ҳар бир карта, ҳар қаторда соғлом кўчатлар ўстириш, ғўзаларни тезроқ шоналатиб олишга қаратмоқдалар.

Шу кунларда нималарга эътибор беришимиз, қандай тадбирларни амалга оширишимиз керак? Культивация бутун чоралар билан кучайтирилиши, чопиқ тракторлари икки сменада ишлатилиши, бу ишда сон кетидан қувмасдан, сифатга эътибор берилиши керак. Тупроқ қатлами зичлашиб қолди, уни ёш ниҳолларнинг бўғизига қадар юмшатиш керак. Айни кезда ҳамма жойда кетмон чопиғи ўтказилиши мақсадга мувофиқдир. Кетмон чопиғи культивацияга уйғунлаштирилиб борилса, бегона ўтлар ҳам йўқотилади, ғўзалар дуркун ўсади. Культиваторларнинг ишчи органлари мукаммал бўлгандагина кутилган натижага эришилади. Автотрактор паркларида бекор турган техника воситалари бўлса, уларни ҳам зудлик билан дала ишларига сафарбар этмоқ даркор.

Минерал ва органик ўғитларни тезкорлик билан, иложи борича ғўзаларнинг илдиз системасига яқинлаштириб қатор ораларига солиш тавсия этилади. Минерал ва органик ўғитлар майдаланиб қоришма ҳолида берилса, янада яхши бўлади. Бу йилги вазиятни ҳисобга олиб, йиллик ўғит нормасини июнь ойи охиригача тўла бериб бўлишимиз, «шарбат» оқизишни эса давом эттиравеpишимиз лозим. Қайта чигит экилган карталарнинг ғўзалари шу кунларда қўшимча камида бир марта озиқлантирилиши зарур.

Кўп жойларда ниҳоллар ола чиққан қаторларга қўшимча чигит экилиб, тўғри қилиняпти. Ҳали фурсат бор, бу муҳим ишни давом эттиравериш керак. Кечки ғўзалар агротехника қоидалари асосида комплекс парваришланса, октябрь ойида кўсаклар тўлишиб, кутилганча ҳосил беради. Ягана тезкорлик билан тугалланиши, пилладан бўшаган колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ҳам яганага сафарбар этилиши керак.

Бегона ўтлар кўпаяпти. Чунки ёғингарчиликлар, қатқалоқ уига қулай шароит яратяпти. Пахтакорларимизнинг муҳим вазифаси қатқалоқ пайдо бўлиши билан уни дарҳол тугатиш, бегона ўтларни илдизи билан тугатишдан иборат. Акс ҳолда ғўзаларнинг ўсиш, ривожланиши кечикади. Ғўзаларни тезроқ шонага киритиш мақсадида азотли ўғитлардан кўпроқ фойдаланиляпти, бу яхши, албатта. Лекин калий ўғити эътибордан четда қоляпти. Ёш ниҳоллар ривожига калий ўғити яхши таъсир кўрсатади. Шу сабабли кўпроқ калий ўғитини шу кунларда қатор ораларига солайлик!

Ғўзаларни суғориш кучайтирилиши, бу иш неча кундуз бир маромда ўтказилиши, сувчилар сони кўпайтирилиши, ҳар қатра сувдан оқилона фойдаланиш ташкил этилиши лозим. Бир қатра сув исроф бўлмасин! Бир туп ғўза чанқаб қолмасин! Шу кунларда ғўзалар қондириб суғорилса, ўсиш, ривожланиши ярим ойга тезлашади.

Қашқадарё воҳасининг айрим хўжаликларида қишлоқ хўжалик зараркунандалари, айниқса, кузги тунлам, кемирувчи ҳашаротлар кўпаяпти. Кузги тунлам ёш ғўзаларни, айниқса, яксон қилади. Бунга йўл қўймаслик учун ғўзаларни комплекс парваришлаш, яъни культивация, озиқлантириш, суғориш, кетмон чопиғи, ҳашаротларга қарши кураш ва бошқа агротехника тадбирларини бир-бирига узвий боғлаб ўтказиш тавсия қилинади. Иш сифатли бажарилса, самарадорлик юқори бўлади.

Ҳамма жойда ғўзаларни комплекс парваришлаб, юз берган табиий қийинчиликларни тезкорлик билан тугатайлик, мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратайлик!

Тошкент область Бўка районидаги Тимирязев номли колхозининг ВЛКСМ XVIII съезди делегати, илғор механизатор, пахтачилик звеносининг бошлиғи Пўлат Асроров ўзига бириктирилган пахта далаларидаги ғўзаларга сифатли ишлов бермоқда. Барча майдонлардаги экинлар қўшимча озиқлантирилиб кетилмоқда. Чапдаги суратда П. Асроров.

Е. Ботиров фотоси.

Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхозининг Маҳбуба Саидолимова бошлиқ бригадаси аъзолари 60 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 120 центнердан «маҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олишган. Бригада азаматлари марраии эгаллаш учун маккажўхорини серҳосил қилиб ўстиришяпти. Ўнгдаги суратда: илғор бригада бошлиғи М. Саидолимова.

А. Тўраев фотоси.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

НАМАНГАН. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Тўрақўрғон райони чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 534 тонна семиз гўшт етказиб берилди. Ҳар бир қорамолнинг вазни ўртача 400 килограммни ташкил этди. Эришилган муваффақиятга райониинг «Ўзбекистон», «Шарқ юлдузи», Карл Маркс номли, «Партия XXII съезди» колхозларининг чорвадорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Давлатга пландан ташқари гўшт сотиш давом этмоқда.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1979 йил 24 майдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи, ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 361 нафар онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилади.

(ЎзТАГ).

ТАРМОҚНИ ҚАЙТА ТИКЛАДИК

ФЕРМАЛАР МАҲСУЛОТИ КЎПАЙСИН

Қува райони Фарғона водийсининг марказида жойлашган. Район ерлари қадим замонлардан буён суғорилиб ва унга экин экилиб келинади. Кўп асрлар давомида бу зонада жойлашган майдонларнинг деярли ҳаммаси ўзлаштирилган. Ҳатто адирлар тик ва тош ёнбағирли тоғлар ҳам ҳосилдор бўлиб қолган. Хулоса қилиб айтганда, район территориясида ўтлоқ ва яйловлар деярли қолмаган. Айрим кишилар ҳатто гўшт ва сут етиштиришни рад этишни таклиф этишди, чунки пахтачилик тез суръатлар билан ривожланмоқда ҳамда уни гўё чорвачилик билан уйғунлаштириб олиб бориб бўлмас эмиш.

Бу муаммо устида жиддий ўйлашга тўғри келди. Наҳотки, чорвачиликни йиғиштиришга тўғри келса? Йўқ, хўжаликларнинг меҳнаткашлари пахта ҳам, гўшт ҳам бўлади деган қарорга келдилар. Бунинг учун етарли резервлар бор. Бу резервлар даставвал экин майдонларидан оқилона фойдаланишдан, алмашлаб экишни тўғри жорий этишдан иборат. Бошқа имкониятлар ҳам топилди. Масалан, ўз вақтида районимизнинг айрим хўжаликларида такрор экин деб аталувчи экинлар экилган. Хусусан, кузда маккажўхори ўриб-йиғиб олингандан кейин унинг ўрнига жавдар, арпа ва рапс экиларди. Бу озуқа запасларини сезиларли даражада тўлдирарди. Хўш, бизга бу тажрибани қайта тиклаш ва кенг ёйиш учун нима халақит беради?

Бундан ташқари илгари гўшт ва сут ресурсларини тўлдиришнинг муҳим манбаи ҳисобланган колхозчилар ва хизматчиларнинг ёрдамчи хўжалиги эътиборга олинмасди. Паррандачилик, қуёнчилик ва балиқчилик кам ривожланганди. Колхозларнинг фермалари жуда кичик ва қолоқ эди. Унда қўл меҳнати устун бўлиб келди. Шу сабабли қишлоқ меҳнаткашлари йирик гўшт-сут комплекслари қуриш йўлига қатъият билан ўтдилар.

Ўтган йилнинг апрель ойида бу масалалар район партия комитетининг пленумида муҳокама қилинди. Эндиликда айрим якунларни чиқариш мумкин. Гўшт етиштириш ўтган йилдагига қараганда 38 процент, сут — 24 процент ва тухум — 34 процент кўпайди. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 350 килограмм кўп сут соғиб олинди. Гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 410 килограммга етди, бу ўтган йилдагидан 26 килограмм кўп. Маҳсулот етиштириш квартал плани анча ошириб адо этилди.

Буларнинг ҳаммасида оммавий-сиёсий ишлар қандай роль ўйнаганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Партия ташкилотлари чорвачиликнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаган хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, бригадирлар ва колхозчилар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб бордилар. Натижада биз кўп нарсага эришдик. Эндиликда чорвачилик пахтачилик билан бир қаторда бормоқда. Лекин шуни айтишим керакки, маълум давр мобайнида фермаларга кўпроқ эътибор бердик. 320 коммунист ва комсомоллар фермаларда ишлаш учун юборилди. Чорвачилик корхоналари қурилишига кўп миқдорда пул маблағлари ажратилди.

Буларнинг ҳаммаси яхши. Аммо. мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтирмасдан туриб, бундай жиддий юксалишга эришиш ҳақида ўйлаб ҳам бўлмасди. Чорвачиликнинг ем-хашак базаси соҳасида ҳам сезиларли ўзгаришлар юз бермоқда. Ўтган йили районда биринчи марта ҳар гектар ердан 174 центнердан беда пичани, 505 центнердан маккажўхори кўкпояси, салкам 80 центнердан маккажўхори дони, 600 центнердан хашаки лавлаги олинди. Судан ўти, рапс ва бошқа озуқабоп экинлар ҳам жуда яхши ҳосил берди. Натижада, колхоз ва совхозларда 44 минг тонна силос тайёрланди. Кўпчилик фермалар ва комплексларда, бўрдоқичилик базаларида озуқа цехлари ишлаб турибди. Хуллас, чорвачилик индустриал негизга ўтказилмоқда. Бу фермаларнинг ходимлари ўртасида юксак кўрсаткичларга эришиш учун мусобақани авж олдиришга қулай шарт-шароит яратиб берди.

Эришилган муваффақиятлар бизни фақат қувонтирибгина қолмасдан, балки юксалишнинг барча резервларидан ҳали тўла фойдаланилмаганлиги ҳақида ўйлашга ҳам мажбур қилмоқда. Бизнинг олдимизда турган энг муҳим вазифа — ана шу имкониятлардан иложи борича тўлароқ фойдаланишдан иборат. Дарҳақиқат, агар райондаги тобора кўпроқ хўжаликлар ҳар бош сигирдан бир йилда ўрта ҳисобда 3,5-4 минг килограммдан сут соғиб олишга эришаётган бўлсалар, айрим хўжаликларда бу кўрсаткич икки минг килограммга ҳам етмайди. Лекин қаерда аҳвол чатоқ бўлса, ўша ерда ҳозир бўлиш керак деган нақл бор. Район партия ташкилотлари қолоқ коллективларни илғорлар даражасига етказиш чораларини кўрмоқдалар. Шунда район хўжаликлари маҳсулот етиштиришни икки баробар кўпайтириш юзасидан ўз олдиларига қўйилган вазифани яқин вақт ичида муваффақиятли бажаришлари муқаррар.

М. ШЕРБЎТАЕВ,
Ўзбекистон КП Қува район комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Советининг депутати.
Фарғона области.

(«Правда», 1979 йил 28 май).

МАТБУОТ ВА ПАРТИЯ ҚУРИЛИШИ

28 май куни Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» асарларида партия қурилишининг актуал масалалари ва бу масалаларни вақтли матбуотда ёритиш тажрибаси муҳокама қилинди.

«Партийная жизнь» журналининг бош редактори М. И. Халдеевнинг докладида ва сўзга чиққан кишиларнинг нутқларида ўртоқ Л. И. Брежневнинг китобларида баён этилган партиявий-сиёсий, тарбиявий иш тажрибаси партия комитетларининг, партия ташкилотларининг ва оммавий ахборот воситаларининг кундалик фаолияти учун катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Конференция қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида матбуот ҳал этиши лозим бўлган муҳим вазифалар ҳақида гапирдилар. Пропаганда ва агитациянинг самарадорлиги ва сифатини ошириш, амалий ва конкретлилигини кучайтириш, унинг ҳаёт билан, хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан боғланишини кучайтириш лозим. Партиявий иш услубини, социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштиришда оммавий ахборот воситаларининг роли каттадир.

«Партийная жизнь» журнали билан СССР Журналистлар союзи правлениеси уюштирган конференцияда марказий, республика, ўлка, область газеталари ва журналларининг журналистлари, партия ходимлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 28 май. [ТАСС]. Космонавтлар Владимир Ляхов ва Валерий Рюмин «Салют-6» — «Союз-32» — «Прогресс-6» орбитал-илмий тадқиқот комплексининг ичида бажарилиши мўлжалланган иш программасини давом эттирмоқдалар. Бугун станция бирлашган мотор установкаси ёнилғи билан тўлдириб бўлинди.

Комплекс ичида ер атрофи космик фазосидаги гаммануpланиш ва зарядланган зарра оқимларини ўлчаш экспериментлари давом эттирилмоқда. Ўлчаш ишлари ҳозирги вақтда «Прогресс-6» кемасининг, юк бўлмасида ўрнатилган «Елена» прибори ёрдами билан бажарилмоқда.

Экипаж медицина текширувлари программаси бўйича орбитал учиш шароитларида унча нагрузка тушмайдиган айрим мускул группалари ҳолатини аниқлаб чиқди.

Кеча комплекс бортида ҳордиқ чиқариш куни бўлди. Икки ёқлама телевизион алоқа сеанслари чоғида космонавтлар ўз оилалари билан учрашдилар. Экипаж учун совет эстрадаси етакчи артистларининг иштирокида концерт қўйиб берилди.

26 майда «Прогресс-6» юк кемасининг баллонларидан орбитал комплекс бўлмаларига яна ҳаво юборилди.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик информация маълумотларига кўра, станция ва иккала кема ичидаги системалар нормал ишлаб турибди, комплекс бўлмаларида микроиқлим параметрлари бундай: температура Цельсий ҳисоби билан — 20 градус, босим симоб устунининг 795 миллиметрига баравар.

Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ МОРАРЖИ ДЕСАИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзаро келишувга мувофиқ Ҳиндистон Республикаси Бош министри Морарджи Десаи совет раҳбарларининг таклифига биноан шу йил июнь ойининг биринчи ярмида расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келади.

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

ИККИ ЙИЛЛИК ХАШАК ЖАМҒАРАМИЗ

Совхозимиз чорвадорлари кейинги йилларда яйловлардан мумкин қадар кўп дағал хашак йиғиштириб олишга интилиб, яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Биз ўтган йили икки йилга етадиган озуқа жамғарган эдик. Ем-хашак сероб бўлгани учун қўй-қўзилар қишловдан бечиқим олиб чиқилди. Шу нарса янада қувончли бўлдики, қўйлар этига эт қўшилди. Ҳар бир бўлим ва отарда туёқ сони тўла сақланди. Қўзилатиш яхши якунланди. Ҳар юз бош совлиқдан 140 тадан қўзи олиш топшириғи шараф билан бажарилди. Н. Ҳожиев, Р. Бўриев, Н. Қиличев ўртоқлар бошқараётган бўлимларда бу кўрсаткич янада юқори бўлди.

Бир қатор чўпонларимиз рекорд кўрсаткичларга эришдилар. Мирза Набиев ўз отаридаги биринчи марта қўзилаётган 490 бош совлиқнинг ҳар юзи ҳисобига пландаги 100 ўрнига 130 тадан соғлом қўзи олди. Абдусаид Тоғаев ҳар юз бош совлиқдан оширилган социалистик мажбуриятидаги 160 ўрнига 178 тадан қўзи олишга муваффақ бўлди. Нормон Нурматов, Абдуҳомид Туробов, Холдор Сатторов, Абдуҳаким Зуҳуров, Эшқобул Маъмуров, Абсалом Эсонбоев, Шодмон Расулов, Холбой Норжигитов каби кўплаб чўпонларимиз қўзи олиш мажбуриятларини ошириб адо этишди. Улар ҳар бир совлиқ ҳисобига биттадан қўзини ўстиришга қолдирдилар. Совхоз бўйича пландаги 7400 ўрнига 13500 бош қўзи ўстиришга қолдирилди. Бунинг қарийб 12 мингтаси урғочи қўзилардир.

Совхозимиз чорвадорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида юксак социалистик мажбурият қабул қилишган. Биз туёқ сонини ошириш билан бирга давлатга 320 тонна гўшт, 17700 дона юқори сифатли қоракўл тери, 102 тонна жун топширишга аҳд қилганмиз. Қоракўл тери топшириш юзасидан қабул қилинган мажбурият ортиғи билан бажарилди. Ўтган йилдагидан қарийб тўрт минг дона кўп сифатли қоракўл тери топширдик.

Жун қирқими уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Ҳар бош қўйдан биринчи қирқимдаёқ икки килограммдан жун қирқиб олинмоқда.

Юқорида айтилганидек, бу йил ўстиришга пландагига нисбатан икки баравар кўп қўзи қолдирдик. Ҳар бир бўлимда қўшимча 4-5 тадан янги отар бунёд бўлди.

Бу йилги кўклам серёғин келди. Яйловларда ўт яхши ўсди. Олти бўлимимиз бўйича биттадан хашак жамғариш бригадаси ташкил этилди. Уларга етарли миқдорда ишчи кучи, техника ва транспорт воситалари ажратиб берилди. Хашак тўплашда совхоз бўйича 26 та сенокосилка, 16 та хашак йиғиш, 9 та пресслаш агрегатлари юксак унумларда ишлатилаётир. Ҳар қайси бригадага учтадан, жами 18 та тележка ажратдик. Ҳар қайси бригада бир кунда, мавсумда қанча хашак тўплаш графиги белгиланди.

Совхоз партия, касаба союз ва комсомол комитетлари бўлим ва бригадалар ўртасидаги социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқди. Бунда ҳар беш кунлик иш натижалари якунланиб борилади. Илғорларни мукофотлаш учун кўчма Қизил байроқ ва вимпеллар жорий этилди. Пул мукофотлари тайинланди.

Ана шу тадбирларни амалга ошириб, май—июнь ойлари давомида 12 минг тонна дағал хашак йиғиштириб оламиз. Ҳар бош қўй ҳисобига камида 300 килограммдан хашак жамғарамиз.

Совхозимизда 10 минг гектар майдонда ғалла етиштирилади. Ғалланинг ҳар гектаридан 10 центнердан дон ва шунча миқдорда сомон йиғиб олмоқчимиз. Бунинг учун комбайнларга тўсиқлар ўрнатиб, сомоннинг бир граммини ҳам нобуд қилмаслик чорасини кўрамиз. Шундай қилиб 10 минг тонна сомон тўпланади. Дағал хашак ва сомон бўлиб жами 22 минг тонна озуқа жамғарамиз. Бу бемалол икки йилга етади. Бунинг устига ўтган йилдагидан қолган икки минг тонна дағал хашагимиз ҳам бор. Хўжалигимизда донадор озуқа цехи қуриляпти. Шу йилдан цехимизда донадор озуқа тайёрлашга киришамиз.

Совхозимиз чорвачиликдан йилдан-йилга кўплаб даромад оляпти. Ўтган хўжалик йилида 108 минг сўм соф фойда олинди. Бу йилги соф фойдани камида 500 минг сўмга етказиш учун курашмоқдамиз. Бу муваффақият ўз-ўзидан қўлга киритилмайди, албатта. Чорвадорларимиз қўй-қўзиларни янада яхшироқ боқиш ва чиқимга йўл қўймаслик чора-тадбирларини кўрмоқдалар. Айни пайтда бепоён яйловларимиздаги табиат инъоми ўт-ўланларни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олинмоқда. Халқимиз: «Чорваси тўқнинг кўнгли тўқ», — деб бежиз айтмаган. Биз чорвамизнинг тўқлигини таъминлаймиз ва икки йилга етадиган ем-хашак жамғарамиз.

Н. ХИДИРОВ,
Қўшработ районидаги «Мойбулоқ» қоракўлчилик совхози директори, республикада хизмат кўрсатган чорвадор.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИЛАР

Тун ярмидан оғганда шаррос ёмғир қуя бошлади. Марям деразадан ташқарига хавотирланиб қаради:

— Ҳозиргина осмонда тўла юлдуз чақнаб турганди,— шивирларди у.

— Энди экишни бошлаган эдик-а. Наҳотки бултурги аҳвол яна такрорланса...

Марямнинг кўнгли нотинч эди. Ўтган йилги кўклам қийинчиликларини эслаб қолди-ю, вужуди яна аллақандай бўлиб кетди: ўнинчи апрелга қолмай чигитни экиб бўлишди, лекин ой охирласа ҳам ер бетида кўчат кўринавермади. Ўшанда далага кимлар чиқмади денг? Олимлар-у агрономлар, тажрибали пахтакорлар тупроқ титиб, ер бетига бош кўтариб чиқа олмаган ниҳолларни кўздан кечиришар, қани энди ҳарорат кўтарилса, дейишарди. Қатқалоқни кўчириш, кўчатга йўл очиш лозим эди. Шунда бригадир колхозчиларга мурожаат қилди:

— Чигитни қайта экмайдиган бўлдик. Гап қатқалоқни юмшатишда қолди.

— Яхшиси, қайта экаверсак бўлармиди, — деб қўйди Йўлчи Номозов. — Қаранг, дала ҳануз қип-қизил шудгор.

— Чигит тупроқ остида униб турибди. Албатта, текис кўчат ҳосил қилиб оламиз. Қайта эксак, яна қанчадан-қанча уруғу меҳнат сарф бўлади. Бригадамиз учун бу катта чиқим.

Бригада аъзолари Марямнинг мулоҳазаларини маъқуллашди. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб пахтазорга чиқди. Май байрамини далада, меҳнат қучоғида ўтказишди. Лекин улар қанчалик ҳаракат қилишмасин, сурункали ёмғир ниш уриб қолган чигитларни чиритиб юборди. Шунда ҳам пахтакорлар тушкунликка тушишмади. Ҳамма бир бўлиб қисқа муддатда чигитни қайта экиш тадбирларини кўра бошлади. Орадан кўп ўтмай пахтазорда ғўзалар дуркун ўса бошлади. Культивацияга озиқлантириш, унга сув тараш уланиб кетди.

Марям кенжа қизи Дилрабонинг устини ёпиб қўйди. Уйда ҳамма ширин уйқуда. Фақат унинг уйқуси ўчган. Хаёл тутқич бермай ҳарён учади...

У жуда эрта пахтазорда ишлай бошлади. Қамбарали билан турмуш қурганидан буён ҳар иккиси меҳнат қучоғида. Марям «Ленинизм» колхозининг Турсунбой Пардаев бошлиқ бригадасида ишлади. Кейинроқ механизаторлик курсида ўқиб, касб орттирди. Звенони бошқара бошлади. Тўғри, биринчи йили звено далаларида чигитни Тўхта Ғиёзов экди. Марям ҳам Қамбаралининг қўллаб-қувватлаши билан механизатор бўлиб ишлай бошлади. Ёз бўйи ғўза қатор ораларига ишлов берди. Кузда эса меҳнат отпускасига чиққан Қамбарали билан бирга машинада 165 тонна пахта терди. Қишлоқ аҳли орадан кўп ўтмай уни Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлигига сайлади. Колхоз коммунистлари ўз сафларига қабул этишди. Партия ва халқнинг юксак ишончи ёш механизаторни янада унумли, баракали меҳнат қилишга ундади. Ўша бахтли дамларда оилада тўнғич фарзанд — Баҳтиёр туғилди.

Тўққизинчи беш йилликнинг бошларида Марямни бригадирликка тайинлашди. У бошчилик қилаётган коллектив илгариги йили 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 18 центнердан ҳосил олганди, холос. Бригада дала шароитини пухта ўрганган Марям Исроил Жўраев, Абдулхай Мирзақулов, Абдурасул Ўрозбоқов каби тажрибали пахтакорлар билан бамаслаҳат иш бошлади. Ўша йили гектар бошига 24 центнердан пахта етиштиришди. Бу ўсиш бригада аъзоларида ўз кучларига ишончни мустаҳкамлади. Марям Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Бир воқеа ҳали-ҳали унинг ёдида. Тўққизинчи беш йилликнинг охирги йилида бригаданинг 65 гектарлик катта картасидаги ҳосил кечроқ етилди. Кечки пайт Марям пахтанинг қийғос очилмаётганидан ташвишланиб, дала айланиб юрарди. Шу пайт бош агроном Рашид Холматов келиб қолди.

— Эрта билан машиналарни ишга тушираверамиз, — деди у бригадирга.

— Кўсак ҳали етарли очилмаган. Жилла бўлмаса уч-тўрт кун кутайлик, — деди Марям эътироз билдириб.

— Бутун колхозни айланиб чиқдим. Машинада терадиган биронта ҳам майдон йўқ ҳали. Лекин суръатни ҳам ўйлашимиз керакку.

Бригадир эътироз билдирди.

— Ўзингиз кўриб турибсиз пахтани, бу далага машина кирита олмайман. Марям пахтазорга кириб, ғўзаларнинг пастки шохларида энди етилиб, ёрила бошлаган кўсакларга ишора қилди. У куйиб-пишиб гапирар, бош агрономнинг қарори ноўрин эканлигини исботлашга уринарди.

— Мен ҳам кўриб турибман, — деди Холматов. — Лекин суръат нима бўлади?

— Мен ҳосил тақдирини, хирмон салмоғини ўйлаяпман. Бу колхозимиз учун фойдали.

Агроном машина эшигини зарда билан ёпиб, йўл устида қуюқ чанг кўтарганича жўнаб кетди. Эртаси куни дала айланиб юриб, бригадир ҳисобчи Мирзали Мирзақуловни учратди:

— Воқеадан хабарингиз борми? — деди у куйиниб. — Бош агроном машиналарни теримга солиб юборди.

Марямнинг юраги узилиб тушгандек зирқираб кетди-ю, ўзи ўша катта ерга югурди. У елиб-югуриб етиб бориб не кўз билан кўрсинки, саккизта машина шиддат билан пахта теряпти. Ҳали яхши очилмаган кўсаклар тўкилиб-сочилиб қоляпти. Бош агроном эса прицеплар ёнида хотиржам турибди. Марямнинг томоғига алланарса тиқилиб қолгандек бўлди. Киприклари орасидан кўз ёшлари сизилиб чиқди. Лекин агроном ёнига бориб, қатъий шундай деди:

— Йил бўйи тўккан пешана теримизни беҳуда кетказяпсиз. Бу қанақаси бўлди?

— Буйруқ шундай, — хотиржам жавоб берди бош агроном.

— Тўхтатинг машиналарни! — Марям пайкалга кириб, терим агрегатлари ёнига борди. Механизаторларга ишни тўхтатишни буюрди. — Кўра-била туриб ўзимизга зиён қиляпсизларми? Не-не машаққатлар билан етиштирган дурдонамизни нобуд қилишга қандай ҳаддингиз сиғяпти?

Коммунист Марям Аҳмедованинг қатъияти расмиятчи мутахассис ўжарлигидан устун чиқди. Пайкалда кўсаклар қийғос очилгандан кейингина машиналар яна ишга туширилди. Қисқа муддатда план ҳам анча ортиғи билан бажарилди. Аммо теримнинг бошланишида рўй берган бу воқеа колхоздаги барча пахтакорлар, механизаторлар учун катта сабоқ бўлди.

Орадан кўп ўтмай, ёш бригадир қишлоқ хўжалик институтининг сиртқи бўлимига кириб ўқий бошлади. Энди унинг иш кунлари янада мазмундор бўлиб қолди. Бригада ишларини йўлга қўйгач, бўш вақтларида мутолаага берилди. Ўзбекистон Компартияси XIX съездида ёш механизатор, тадбиркор бригадир Марям Аҳмедова Марказий Комитет аъзолигига кандидат қилиб сайланди.

Келиннинг сепи бўлгунча эпи бўлсин, дейди халқимиз. Марям торгина эски уйга келин бўлиб тушган эди. Фарзандлари Бахтиёр, Баҳодир, Сурайё, Барно, Дилрабо шу хонада катта бўлишди. Лекин колхоз даласидаги фидокорона меҳнат эвазига эпли келин қишлоқдагина эмас, бутун республикада обрў-эътибор топди. Оила дангиллама уй ҳам қуриб олди. Ҳозир бу хонадондаги тотувлик, ҳамжиҳатлик ҳамманинг ҳавасини келтиради.

...Кенг далада икки агрегат ишламоқда. Улардан бирини партия аъзолигига кандидат Раҳмат Убайдуллаев, иккинчисини комсомол аъзоси Ислом Сатторов бошқаряпти. Бригаданинг Йўлчи Номозов, Урол Сатторов, Арслон Ўринбоев, Ҳусниддин Норматов, Умар Абдилҳаев сингари пахтакорлари фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Бригадада культивация билан бирга маҳаллий ўғит солиб кетилмоқда. Бу қатқалоқнинг олдини олишда ёрдам беряпти. Марям Аҳмедова бошлиқ бригада катта хирмон учун курашаётир.

О. ҚУЛНАЗАРОВ.

ЯНГИ ҚУВВАТЛАРНИ ТЕЗРОҚ ИШГА ТУШИРАЙЛИК

ЗАРБДОР МЕҲНАТ САМАРАСИ

Самарқанд суперфосфат заводида ишлаб чиқарилаётган химиявий ўғитларнинг миқдори яна кўпайди. Корхонада айни кунларда бир кеча-кундузда 1400 тонна химиявий ўғит тайёрланмоқда. Бу эса аввалдагига қараганда 500 тонна кўп. Корхонада янгидан-янги қувватлар тезкорлик билан ишга туширилаётганлиги туфайли шундай ютуқ қўлга киритилаётир. Жумладан, фосфор кислотаси ҳамда аммофос ишлаб чиқаришга мўлжалланган янги установкаларнинг муддатидан олдин ишга туширилиши катта марраня эгаллашга сабаб бўлди. Бу борада завод коллективи монтажчиларнинг фидокорона ишларидан мамнун бўлмоқда.

Монтажчилар, аввало, технология линияларини аниқ ва пухта йиғиш топшириғини мўлжалдан анча илгари юксак сифат билан бажардилар. Улардан кейин бу агрегатларни ишлатувчи химиклар янги техника билан муомала қилиш — турли узелларни бошқариш маҳоратини тўла эгаллаб олдилар. Чунончи, аммонизатор деб аталувчи буғланишни ҳосил қиладиган аппаратнинг аниқ режими таъминланди. Айланма вакуум системаси, яъни фильтр установкалари дастлабки ҳафтадаёқ график бўйича ишлай бошлади. Бундан ташқари, қисқа вақт ичида завод рационализаторлари аммофос яратиладиган асосий установкани такомиллаштиришга ҳам эришдилар. Масалан, барабандаги хом ашёни қориштириб берувчи махсус паррракларнинг конструкциясини озроқ ўзгартириш йўли билан аппаратнинг нормада белгиланган иш унумдорлигини ошириб, олинадиган ўғитни соатига 19 тоннадан 25 тоннагача етказишга муваффақ бўлинди.

Корхона коллективи шу кунларда заводни лойиҳадаги қувватга чиқариш муддатини уч баравар қисқартиришга қарор қилиб, зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Шунга мувофиқ, июнь ойида яна бир технология линиясини ишга тушириш мўлжалланган. Самарқанд суперфосфатчилари ўз устларига олган социалистик мажбуриятларига асосан яна уч ойдан сўнг навбатдаги охирги линия ҳам тўла қувват билан ишлаши лозим. Шунда корхона коллективи томонидан ишлаб чиқариладиган маҳсулот йилига 1,1 миллион тоннага кўтарилади. Бу эса қишлоқ хўжалиги учун кўпдан-кўп ўғит демакдир.

Шунинг учун ҳам ғайратли монтажчилар, уларга кўмаклашувчи бошқа коллективлар корхонани лойиҳадаги қувватга етказиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Ремонт машиналарга иккинчи умр бахш этади. «Узавторемонт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги 8-заводида машиналарнинг кўп вақт ремонтсиз ишлашига муносиб ҳисса қўшаётган ветеран ишчилар анчагина. Корхонанинг электр пайвандчиси Собит Зокиров смена топшириқларини бир ярим ҳисса ортиғи билан бажариб, ремонт ишларини сифатли адо этишга ҳам муваффақ бўляпти.

Суратда: илғор электр пайвандчи С. Зокиров.

И. Глауберзон фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ВИЗИТИ

БУДАПЕШТ, 28 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг Венгрияга қиладиган визити халқимиз онгига ғоят сингиб кетган венгер—совет дўстлиги олижаноб ғояларининг янги исботи бўлиши шубҳасиз, деди ВХР ташқи ишлар министри Ф. Пуйя.

Мамлакатимиз жамоатчилиги, деди у «Непсабадшаг» газетасининг мухбири билан суҳбатда, КПСС билан Совет ҳукуматининг халқаро майдондаги фаолиятини маъқулламоқда ва ВХР билан СССР ўртасидаги қардошлик алоқаларини турмушнинг ҳамма соҳаларида ривожлантиришга муттасил интилмоқда. Аминманки, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Венгрияга қиладиган визити КПСС билан ВСИП ўртасидаги, иккала мамлакат халқлари ва ҳукуматлари ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш тарихида муҳим воқеа бўлади.

Мамлакатларимизнинг қардошлик муносабатлари ва ҳамкорлиги сиёсий, иқтисодий, маданий соҳаларда ва турмушнинг бошқа соҳаларида йил сайин кенгаймоқда. Совет Иттифоқи ва Венгрия социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар билан биргаликда баҳамжиҳат ташқи сиёсатни амалга оширмоқдалар. КПСС билан ВСИПнинг, Совет ва Венгрия ҳукуматларининг барча муҳим халқаро масалалар хусусидаги позициялари бир-бирига мувофиқдир. Европада кескинликни юмшатиш, тинчлик ва хавфсизлик, куролсизланиш, Осиё, Африка, Яқин Шарқдаги аҳвол масалалари хусусида тўла-тўкис якдилмиз. ВХР билан СССР ҳамкорлиги ҳамма соҳаларда уйғун равишда ривожланаётганини мамнуният билан қайд этамиз. Олий даражада бўлажак учрашув партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларнинг янги омили бўлади, бу алоқаларнинг мазмунини бойитади.

ВХР билан СССРнинг муносабатлари марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган. Венгрия Халқ Республикаси Совет Иттифоқининг халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашга, куролсизланишга, курол-яроғларни қисқартиришга, айниқса атом қуролини қисқартиришга қаратилган таклифларини қатъиян қўллаб-қувватлайди. Венгрия турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш душманлари, халқаро кескинликни юмшатиш ва социал тараққиёт душманлари кирдикорларига қарши Совет Иттифоқи билан бир ёқадан бош чиқариб курашмоқда. Ташқи сиёсат соҳасидаги бу йўл халқларимизнинг, социалистик ҳамдўстликнинг, халқаро ишчилар синфининг манфаатларига мос бўлиб тушади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг визити қардошларча дўстлигимизнинг, Венгрия Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги мустаҳкам ҳамкорликнинг улуғвор намойиши бўлади, деб таъкидлади Ф. Пуйя.

МАВРИТАНИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҲАЛОК БЎЛДИ

ДАКАР, 28 май. (ТАСС). Мавритания Ислом Республикаси бош министри Аҳмадулд Бусейф бошчилигидаги Мавритания делегацияси Сенегалга учиб бораётганда самолёт қум аралаш қаттиқ бўрон сабабли аварияга учраб, океанга чўкиб кетди. Сенегал қутқариш хизмати самолётни Дакардан шимолда океаннинг нисбатан чуқур бўлмаган тубидан олиб чиқди. Лекин бу ерда «одамларни қутқариб қолиш учун умид йўқ» — Мавритания делегациясининг аъзолари ва самолёт экипажи ҳалок бўлди, деб эълон қилинди.

Нуакшотдан олинган хабарларга кўра, Мавритания ҳукумати мамлакатда 40 кунлик миллий мотам эълон қилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ВАРШАВА. Йил бошидан бери Варшаванинг автомобилсозлари дастлабки ўн мингта «Полонез» автомобилларини тайёрлаб чиқардилар. Беш ўринли янги модель автомобиль ҳаваскорларининг ишончини оқлади. Автомобиль моторининг қуввати 82 от кучига баравар, «Полонез» энг замонавий шаклда ишланган.

◆ АНҚАРА. Туркия маъмурлари мамлакатнинг турли районларида ўзининг террорчилик фаолиятини зўрайтиришга уринаётган турли гуруҳларни фош қилишда давом этмоқда. Туркия пойтахтидан 400 километр жануби-шарқда жойлашган Ғозиантеп шаҳрида қурол-яроғ ва афюннинг яширин омбори топилди. Фавқулодда ҳолатни назорат қилиб турувчи ҳарбий маъмурларнинг вакили бу омбордан 870 дан ортиқ тўппонча ва 340 килограммга яқин наша чиққанлигини айтди.

◆ КОТОНУ. Бенин миллий революцион трибунали мамлакатнинг қонуний ҳукуматини ағдариш ва республика эришган прогрессив ғалабаларни тугатиш мақсадида 1977 йилнинг январида мамлакатга қуролли бостириб кириш қатнашчиларидан юзга яқин кишини сиртдан ўлим жазосига ҳукм қилди. Булар орасида Дагомеянинг [Бенининг аввалги номи] собиқ президенти Эмиль Зинсу, чет эллик ёлланган кишилар, шу жумладан машҳур профессионал қотил Боба Денара бор.

(ТАСС).

ШОНЛИ ВОҚЕА

КОБУЛ, 27 май куни Афғонистон Демократик Республикасида Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 60 йиллиги кенг нишонланди. Радио, телевидение, матбуот ана шу шонли санага бағишлаб кўпдан-кўп материал, эшиттириш ва кўрсатувлар уюштирди.

Бахтар агентлиги КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг АДР раҳбарлари номига йўллаган мактубининг тўла текстини тарқатди. Агентлик таъкидлаб ўтганидек, апрель революцияси натижасида афғон—совет муносабатлари ўз ривожининг сифат жиҳатидан янги босқичига қадам қўйди, янги мазмун билан бойиди. СССР ва АДР ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида 1978 йил 5 декабрда Москвада имзоланган шартнома иккала мамлакат ўртасида ҳамкорлик ва ҳар томонлама алоқаларни янги янада юксак даражага кўтарди. (ТАСС).

ҲАМОН ЁН БОСИЛМОҚДА

БАЙРУТ. Мисрнинг Синай ярим оролидаги Ал-Ариш шаҳрида МАР президенти Садат, Исроил бош министри Бегин ва АҚШ давлат секретари Вэнснинг учрашуви бўлиб ўтди. Матбуот хабарларига кўра, Миср—Исроил сепарат шартномаси асосий моддалари бажарилишини жадаллаштириш шу учрашувнинг бош мақсади бўлган.

Бегин Садат билан ўтказилган ўн беш минутлик суҳбатдан кейиноқ, «граждандар ва транспортнинг бемалол ҳаракат қилиши» учун 27 майдан бошлаб Миср—Исроил чегарасини очиш тўғрисида аҳдлашиб олганликларини маълум қилди.

Учрашув давомида Иордан дарёси Ғарбий соҳили ва Ғазо секторидаги фаластинлик аҳоли учун «маъмурий мухтория» деб аталмиш планни амалга ошириш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Бу план мазкур араб территорияларининг Исроил томонидан босиб олинганлигини «қонунийлаштириши», Фаластин проблемасининг адолатли ҳал этилиши ўрнига уч миллионлик фаластинлик арабларнинг миллий орзу-умидларига мутлақо хилоф бўлган узуқ-юлуқ тадбирлар кўрилишини назарда тутади. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

САН-ХОСЕ. (ТАСС). Никарагуада Сандино номидаги миллий озодлик фронтининг жангчилари диктатор Сомосанинг гвардияси солдатларига қарши муваффақиятли жанговар операциялар ўтказишмоқда.

Эстели шаҳри яқинидаги Кукамонга деган жойда қўйилган пистирма натижасида ватанпарварлар 36 қотилни сафдан чиқардилар ва кўп миқдордаги ҳарбий техникани яксон қилдилар.

Партизанлар Хинотеп шаҳридаги марказий районлардан бирини ишғол қилиб, уни 16 соат давомида қўлдан бермай, душманнинг катта кучлари ёпирилиб қилган ҳужумларини матонат билан қайтариб турдилар.

Манагуадан олинган хабарларда айтилишича, партизанлар ҳукмрон либерал миллий партиянинг депутати устидан ўзлари чиқарган ўлим ҳукмини ижро этдилар. Бу депутат Никарагуада «бошқача фикрдаги ҳамма кишиларни шафқатсизлик билан қириб ташлашга» чақирган эди.

ЛИВАНГА ҚАРШИ ФИТНА

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

Буржуа матбуоти бир вақтлар Миср—Исроил сепарат шартномаси имзоланса, Яқин Шарқда барқарорлик ва тинчликнинг янги асри бошланади, деб роса айюҳаннос солиб, қулоқни қоматга келтирганди. Хиёнат йўлига ўтган Миср президенти Садатга келсак, у ўзининг «тинчлик ташаббуси» Яқин Шарқда «тинчлик ва равнақ даври»ни бошлаши ҳақида сафсата сотганди. Ўшандан буён орадан бир ярим йил вақт ўтди, АҚШнинг актив иштирокида Миср—Исроил сепарат шартномаси ҳам имзоланди. Синайнинг бир ҳовуч тупроғи учун бутун араб миллатининг манфаатларини сотган Садат зўр бериб ваъда қилган «тинчлик» ўрнига Яқин Шарқда янги уруш хавфи пайдо бўлди.

Шу кунларда Ливандаги аҳвол янада кескинлашиб кетди. Бу жафокаш мамлакатда бундан бир неча йил муқаддам бўлгани каби яна қон тўкилмоқда, тинч аҳоли ҳалок бўлмоқда. Маълумки, Ливанда бир неча йилдан буён прогрессив кучлар билан ички реакция ўртасида кескин кураш кетмоқда. Исроиллик босқинчилар мамлакатдаги ана шу аҳволдан фойдаланиб қолишга уриниб, Ливанни заифлаштиришга ва парчалаб ташлашга интилмоқда. Ливанни араблар дунёсининг энг заиф бўғини деб ҳисоблаётган сионистлар мамлакатнинг сепаратчилари билан биргаликда бу фронтни ана шу ердан ёриб ўтишга интилмоқдалар. Исроил артиллерияси Ливаннинг фаластинлик қочоқлар жойлашган жанубий районларини ваҳшиёна ўққа тутмоқда. Унинг «Фантом»лари эса Жанубий ва Шимолий Ливандаги аҳоли пунктларига ва шаҳарларга шарикли бомбалар ташламоқда. Босқинчиларнинг пиёда бўлинмалари мамлакат территориясига бостириб кирмоқдалар.

Исроилнинг қўғирчоғи — «эркин Ливан давлати» деб аталмиш давлат бошлиғи Ҳаддад эса мамлакат жанубида вазиятни кескинлаштиришни давом эттириб, тобора янгидан-янги аҳоли пунктларини ўз назоратига бўйсундиришга уринмоқда. Ливан сепаратчилари Тель-Авивнинг буйруғи билан мамлакат жанубида 600—700 квадрат метр келадиган бу территорияда «мустақил давлат»ни тузишди. Сионистларнинг мақсади аён, у ҳам бўлса, ўз қўғирчоқ «давлат»ини Ливанга қарши бундан буёнги агрессия учун, Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан миллий ватанпарварлик кучларини тор-мор этиш учун бир плацдармга айлантиришдир.

Ливандаги ҳозирги воқеалар империализм ва сионизмнинг ана шу мустақил араб давлатига қарши кенг кўламда режалаштирган фитнасининг натижасидир. Ундан кузатилган мақсад эса Ливан ҳукуматини ҳам Садат сингари Тель-Авив билан оғиз-бурун ўпишишга мажбур этишдир. Сионистлар Ливандаги кескинликни кучайтириш орқали яна бир «кэмп-дэвидча» битим имзоланишини кўзлашмоқда. Сионистлар ўз босқинчилигини оқлаш мақсадида риёкорликдан ҳам қайтмаяптилар. Жумладан, улар бу райондаги кескинликка Ливанда яшаётган фаластинлик қочоқлар айбдор деб кўрсатишяпти.

Исроил босқинчиларининг пўписа ва қуролли иғвогарлиги, унинг томонидан рағбатлантирилаётган Ливандаги сепаратчилар, Қоҳиранинг хоинлик сиёсати араблар дунёсининг ва халқаро жамоатчиликнинг қаҳр-ғазабига, қатъий норозилигига сабаб бўлмоқда. Жаҳон халқлари сионизм ва империализм қурбони бўлган Ливан халқини қўллаб-қувватлаб, бу жафокаш араб мамлакати ўз тақдирини ўзи белгиласин, деб қатъий талаб қилмоқдалар.

А. РЎЗИЕВ.

Хитой девори орқасида

МИЛИТАРЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

Синьхуа агентлиги хабар қилади: Хитойнинг энг йирик саноат маркази — Шанхайда ер ости иншоотлари — бомбапаналар, заводлар, меҳмонхоналар, магазинлар қуриб, уларни туннеллар орқали бир-бирлари билан туташтириш ишлари кенг миқёсда олиб борилмоқда. Бундай қурилиш бутун мамлакатда давом этаётгани Хитой матбуотидан маълум. Ҳозир Хитой янги жаҳон уруши муқаррарлигини зўр бериб тарғиб қилаётган дунёдаги бирдан-бир давлатдир.

Урушга жадал тайёргарлик сиёсати Хитойда узоқ муддатли давлат сиёсати, деб эълон қилинган: бу нарса ҳатто халқ вакиллари Умумхитой мажлиси (ХВУМ)нинг 1978 йил мартида бўлиб ўтган биринчи сессиясида қабул этилган конституцияга ҳам ёзиб қўйилган. ХКП Марказий Комитетининг раиси, ХХР Давлат кенгашининг бош министри Хуа Гофэн шу сессияда тўғридан-тўғри: «биз урушга албатта тайёр бўлиб туришимиз керак», деб даъват қилди.

Ҳозирги Пекин раҳбарлари Мао Цзэдуннинг ташқи сиёсат йўлини батамом мерос қилиб олиб, уруш масалаларида унинг ғоявий меросига содиқ бўлиб қолдилар. Улар «улуғ дарға»нинг асосий милитаристик йўл-йўриқларини рўёбга чиқаришга, мамлакатни урушга тайёрлаш, уни милитарист давлатга айлантириш йўлини амалга оширишга жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар. Шу билан бирга Пекиннинг янги раҳбарлари ўтмишда, айниқса, обрўси тушиб кетган экстремистик усуллар ва шиорларни «тузатиб олишга» интилмоқдалар.

Пекин ўртага ташлаган ва амалда ХХР халқ хўжалиги ривожини ҳарбий потенциални кучайтириш вазифаларига бўйсундиришни билдирадиган «тўрт модернизация» шиори ана шундай «тузатиб олиш» йўлидаги уринишдир. Бу шиорни амалга оширишда армияни «модернизациялаш»га қишлоқ хўжалигини, саноатни, фан ва техникани «модернизациялаш»дан кўра кўпроқ афзаллик берилаётганлиги очиқ кўриниб турибди. Экономика турли тармоқларининг ривожи биринчи галда «урушга тайёргарлик» эҳтиёжларини таъминлаши кераклигини маочилар неча марталаб таъкидладилар.

Чунончи, ХКП Марказий Комитети раисининг ўринбосари, халқ вакиллари Умумхитой мажлиси доимий комитетининг раиси Е. Цзяньин «саноат асосий тармоқларини жадал ривожлантирганда мудофаа саноати учун қудратли база вужудга келтиришни кўзлаб, пўлат ишлаб чиқаришга зўр бериш» зарурлигини уқтириб ўтди.

Ғарб матбуотининг маълумотларига кўра илмий изланишларга мўлжалланган капитал маблағнинг катта қисмидан ҳозир Хитойда ядро тадқиқотлари соҳасида, яъни ядро қуролини такомиллаштириш учун фойдаланилмоқда. ХВУМнинг юқорида кўрсатилган сессиясида Хуа Гофэн армияни замонавий қурол-яроғ билан зўр бериб ва ҳар томонлама таъминлашга чақирди. Бу гап шунчаки даъват эмас. Мао Цзэ-дуннинг ўлимидан кейин ҳозиргача бир қанча ядро портлатишлари ўтказилди. Ҳозирги Хитойда одатдаги қурол-яроғ турлари ва жанговар техниканинг мавжуд намуналарини такомиллаштиришга ҳамда янги хилларини ишлаб чиқишга ҳам катта эътибор берилмоқда. Ҳозирги вақтда ХХР йиллик давлат бюджетининг 40 процентидан ошиб кетган бевосита ҳарбий харажатларнинг доимий ўсиши ҳам худди шу билан изоҳланади. Маочилар армияга қилинадиган харажатлар келгусида ҳам кўпайиши лозим, деб айтмоқдалар.

Пекин раҳбарлари ўз ҳарбий қудратини тез ошириш мақсадида империалистларга сажда қилиб бормоқдалар. улар Ғарбнинг энг янги ҳарбий техникаси ва технологиясидан кенг миқёсда фойдаланишни мўлжалламоқдалар. Хитой делегациялари Лондон, Париж, Стокгольм, Брюссель, Рим, Бонн, Токиога бориб келди. Улар ракетасозлик, электроника, авиация, танксозлик соҳасидаги янгиликларга алоҳида эътибор бердилар. Италияда пекинлик харидорлар «кема-кема» ва «ҳаво-ҳаво» типидаги ракета қуролига қизиқиб қарадилар. Англиянинг тик парвоз қилувчи «Харриер» самолётларига, Франциянинг «Мираж» қирувчи самолётларига, «АМХ-30» танкларига улар шайдо бўлиб қолишди. «Вашингтон пост» газетасининг хабар қилишича, Хитой ҳозирнинг ўзидаёқ Франциядан танкка қарши ишлатиладиган «Хот» ракетасини кўп миқдорда харид қилди. Бир неча йил муқаддам Англиядан сотиб олинган «Роллс-ройс» фирмасининг реактив двигателлари эса Хитойда ишлаб чиқариладиган янги қирувчи самолёт учун мўлжалланмоқда.

Пекин Америка билан Япониянинг ҳарбий ишда фойдаланса бўладиган граждан техникасига ҳам зўр қизиқиш билан қарамоқда. Америкага борган Хитой делегациялари «Сикорский» компаниясининг 30 нафаргача десант сиғадиган вертолётларидан кўп миқдорда харид қилиш хусусида музокаралар олиб боришди. «Локхид» фирмаси билан «С-141» ҳарбий-транспорт самолётлари тўғрисида музокаралар ўтказилди.

Америкадаги «Тайм» журналининг хабар қилишича, Хитой Ғарбдан ҳарбий техника харид қилишга жами 10 миллиард доллар сарфламоқчи бўлиб турибди.

Қуролли кучларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги роли кучайиб бораётганлиги Хитойни милитарлаштиришнинг энг муҳим кўринишларидан биридир. Жумладан, шу йил апрелда Пекин ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган воқеалар бундан далолат беради.

ХКП Марказий Комитети билан ХВУМнинг составы ҳам шундан жуда яққол далолат беради. Ҳозир ХКП Марказий Комитетининг 45 проценти ҳарбийлардан, сиёсий бюронинг эса салкам 60 проценти ҳарбийлардан иборат. Марказий Комитет аслида мамлакат ҳаёти ва фаолиятининг ҳамма соҳаларини назорат қилиб турган армия юқори табақасининг манфаатларини ифодаловчи органга айлантирилди. Давлатнинг қонун чиқарувчи олий органи бўлган халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг ҳозирги составига келганда, унинг депутатларидан 14 проценти армия вакилларидир. Апрель ойининг охирларида Пекинда пайдо бўлган дацзибаоларда «армияни сиёсий соҳадан четлаштириш ва шу тариқа муайян кишиларнинг армия ёрдамида ҳокимиятни босиб олишига тўсқинлик қилиш мақсадида қатъий чоралар кўриш» талаб этилганлиги бежиз эмас.

Пекин ўзининг экспансиячилик, гегемончилик мақсадларини рўёбга чиқариш учун халқаро кескинликни кучайтиришга муҳтож бўлмоқда. У социалистик ҳамдўстликнинг, кескинликни юмшатиш учун курашаётган ҳозирги замон революцион, озодлик кучларининг позицияларини барбод қилиш йўлида ҳар қандай воситаларни ишга солмоқда. НАТОнинг ҳарбий аслаҳахонасидан бемалол фойдаланиш учун эса Хитой ҳукмдорлари СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга душман эканликларини Ғарб олдида кўз-кўз қилишга зўр бериб уринмоқдалар, қуролланиш пойгасини тўхтовсиз давом эттиришга чақирмоқдалар.

Хитой раҳбарлари қўшни давлатларнинг территориясига бевосита тажовуз қилишдан ҳам қайтмаяптилар. Хитойнинг яқинда Вьетнам Социалистик Республикасига қарши қилган агрессияси шундан яққол дарак бериб турибди. Унинг дўстлик, иттифоқ ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1950 йилда имзоланган Совет — Хитой шартномасининг амал қилиш муддатини узайтирмаслик тўғрисидаги қарори ҳам Пекиннинг тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга олиб борадиган ҳар қандай ишга душманлигини кўрсатади.

ХХРни социалистик мамлакат деб атаётган Хитой раҳбарлари, аслида гегемончилик муддаоларини кўзлаётган, жаҳон капитализми билан тобора яқинлашиб бораётган сиёсий йўлни ўтказмоқдалар. Тинчлик, социализм ва миллий озодлик ишига душманлик позициясига ўтиб олган Пекин империализмининг бевосита гумаштасига айланди.

М. ЯКОВЛЕВ. (ТАСС).

Совет Ўзбекистони. Редакция почтасидан

АЖОЙИБ ТАҚДИРЛИ КИШИЛАР

ИРМОҚЛАР ТУТАШГАНДА

Селабели қишлоғидаги ёлғиз хонадондагина чироқ милтираб турарди. Ханифа гоҳ кичкинасини овутар, гоҳ бошқа болаларини юпатарди. Оила бошлиғи Салом ака ва тўнғич фарзанди Рустам фронтга кетишган эди. Ҳар куни улардан зориқиб хабар кутишади. У Рустамнинг 1942 йили Сталинградда ҳалок бўлганини билса ҳам болаларини ўкситмаслик учун айтмас эди. Ўзи эса хилватда йиғлаб оларди.

Ханифани икки ўй, икки ташвиш айниқса қийнарди. Бири душман устидан бўладиган ғалабага муштоқлик, иккинчиси болалар тақдири. Шўроб қишлоғидаги хотин-қизлар орасидан ёлғиз ўзи фронтга кетаётганлигини у тақдирнинг тақозоси эмас, балки қалб амри туфайли деб ҳисобларди. Хайрлашув пайтида унинг кўз ёшлари Бекназарнинг юзларига оқиб тушди.

Бойсун районидаги «Ўроқ» колхозида барча ишлар хотин-қизлар, қариялар ва ёшлар зиммасига тушди. Бекназар оилани беш-олти ой зўрға тебрата олди. Укалари тоғасиникига ризқ излаб кетиб қолишди. Эндигина гапира бошлаган Жуманазарни болалар уйига топширишни маслаҳат беришди. «Ўз онамдай бўлиб қолган Ханифа опа бир куни эшикдан кириб келса унга нима дейман, —деб ўйларди у. — Йўқ, у ўгай эмас, ҳақиқий, меҳрибон она, жасур жангчи ҳам. Уларнинг ана шундай қалби кенг, қаҳрамон оналари бор. У албатта ўз фарзандларини бағрига олиб, яна эркалайдиган вақт узоқ эмас».

... Онаси вафот этганида Бекназар саккиз ёшда эди. Уй-рўзғор ишлари опаси Бағдодга қолди. Салом ака болаларга меҳрибон она топиши зарур эди. Тақдир тақозоси билан Тошкентдан Деҳқонободга келиб яшаётган ёш қиз Ханифани Салом Қораевга таништириб қўйишди. Эндигина ўн саккиз баҳорни қаршилаган Ханифа катта рўзғорга бека бўлиш. беш нафар фарзанднинг бошини силаб, оналик қилиш масъулиятини ўз зиммасига олди.

Юзларида табассум ўйнаб турган, меҳрибон, меҳнаткаш она болалар қалбидан ҳам чуқур жой олганди. Аммо, уруш... Уруш ҳам тугади. Болалар қалбида умид. соғинч, дийдор кўришишга ишонч пайдо бўлди. Акалари Рустам, дадалари Салом аканинг энди бир умрга қайтмасликларини эшитишган эди. Сўнгги умид онажонларидан...

1950 йилда кўплар қатори Бекназар ҳам қўриқ очишга аҳд қилди. Шунда кимдир унга хат бериб кетди. Хатни ҳаяжон билан ўқиб чиқди. Хат онаси Ханифа опадан келган эди.

«Азиз болажонларим! Тақдир бизларни бир-биримиздан ажратиб қўйди. Лекин сизлар ҳамиша қалбимдасиз. Мирзачўлда бойсунлик бир кишини учратиб қолдим. Ундан сизларни сўраб билиб олдим. Лекин у Жуманазарнинг қаердалигини билмас экан. Сизларни топдим, у ҳам албатта топилади. Ҳаммасига уруш сабабчи. Фронтда оғир ярадор бўлдим. Мени Тошкентда узоқ даволашди. Бир оз тузалгач, Тошкентдаги қариндошларимни, онам ва акаларимни топдим. Улар мени 18 йилдан бери излашар экан. Шунинг учун ҳам мени ёнларидан узоққа юборишмади. Контузия бўлганим учун мен фақат сизларнинг исмларингиздан бошқа ҳеч нарсани хотирлай олмадим. Шу сабабли сизларни қидириб топишга ожизлик қилиб қолдим».

Ханифа опа онаси ва акасининг қистови билан турмушга чиққан эди. Тўрт ўғил ва икки қизнинг онаси бўлди. Эри вафот этгач, ая катта ўғлиникида яшай бошлади. 1975-йили Денов районидаги Жданов номли колхоз аъзоси Абдимўмин Раҳмоновнинг уйига Сирдарё областининг Гулистон районидан қайниси Норменгли меҳмон бўлиб келди. Меҳмон суҳбат чоғида ўша райондаги Карл Маркс номли колхозда яшовчи бир қария тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Оддий ўзбек аёли 1943 йилда уч ой ҳамширалар тайёрлаш курсида ўқиб, фронтга кетган. Қўлига қурол олиб жанг қилган. Қаттиқ жанглардан бирида оғир яраланган. У II группа уруш инвалиди бўлишига қарамай, Мирзачўлни ўзлаштирувчилар сафида муносиб меҳнат қилган. Унинг Бойсун тарафда болалари бор эмиш, илгари шу ерда яшаган экан...

Меҳмоннинг ҳикоясини диққат билан тинглаган А. Раҳмонов, аёлнинг исми Ханифа эканлигини эшитиши биланоқ, тоғаси Бекназар Саломовга хабар қилди. Бу хушхабар Бекназар акани беҳад севинтирди. У меҳнат отпускасига чиқди-ю, хотини ва болаларини олиб Сирдарё областига жўнади. Ўттиз икки йиллик ҳижрондан сўнг она-бола Ханифа ая ва Бекназар ака дийдор кўришишди.

— Онажон, Жуманазар укамни ҳам албатта қидириб топамиз, — деди у анча сукутдан кейин.

Онанинг кўзларида ёш ҳалқаланиб, айрилиқ азобидан пайдо бўлган ажинлар ҳаракатланди...

Яқинда Ханифа ая ўғли Бекназарникига меҳмон бўлиб келди. Фарзандлари, набиралари ая атрофида парвона бўлиб, гулдасталар тақдим этишди. Гулдастани кўксига босиб, набираларининг бошини силаётган Ханифа аянинг қалбини катта дарёга қиёслагимиз келади. Дарё эса беҳисоб ирмоқларни ўзига бирлаштиради.

Бозор МУҲАММАДИЕВ, Аҳмад ҲАМРОЕВ,
Шўрчи районидаги «Шўрчи» совхози.

Чорвачилик — зарбдор фронт

ИЛҒОР ЧЎПОННИНГ КАТТА ЮТУҒИ

Ленин, Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери, тажрибали чўпон Азим Каримовнинг номини Чироқчи районида ҳурмат билан тилга олишади. Охунбобоев номли совхознинг бош чўпони отарида 400 бош қўй бор. А. Каримов ҳар юз бош совлиқдан 200 тадан қўзи олиб, кўпчиликка ўрнак бўлди.

Суратда: илғор чўпон А. Каримов ўз суруви билан яйловда.

Ж. Тўраев фотоси.

МУАММО ВА МУЛОҲАЗА

ЧЎЛ ЯЙЛОВЛАРИ

Мамлакатимизда, жумладан, республикамизда жамоат чорвачилигини янада ривожлантиришга йилдан-йилга катта эътибор берилаётир. Биз ушбу мақолада асосан қоракўлчилик яйловларининг рентабеллигини ошириш устида фикр юритамиз. Шундай экан, келинг, фактларга мурожаат қилайлик. Тахминан 25 миллион гектар қоракўлчилик яйлов ерлари Ўзбекистоннинг чўл зоналарида. Қизилқумнинг катта территориясида Бухоро областининг йигирма олти қоракўлчилик совхози жойлашган. Қизилқум чўли озуқабоп ўсимликларга деярли бой эмас. Шунга қарамасдан, бу ерда йил давомида қоракўл қўйлари ва бошқа чорва моллари боқилади. Кам учрайдиган майса ўтлар ва бўта ўсимликларининг ҳосилдорлиги гектарига бир-уч центнерни ташкил қилади. Аммо қоракўл қўйларини тўла озиқлантириш учун йил давомида гектарига ўн центнердан кам бўлмаган яйлов ем-хашак озуқаси бўлиши керак.

Мавжуд озуқа бойликлари ҳозирги боқилаётган чорва моллари сонига қисман етарли. Аммо, аҳолини чорва маҳсулотлари билан талаблар даражасида таъминлаш учун чорва моллар сонини кўпайтириш зарур. Бунинг учун яйловларни ўзлаштириш, рентабеллигини ошириш ва ундан омилкорлик билан фойдаланиш лозим.

Қизилқум яйловларини ўзлаштириш масалалари устида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника илмий-тадқиқот институтининг директори, республика Фанлар академиясининг академиги Ж. Саидов раҳбарлигидаги Қизилқум чўл станцияси лабораторияси олимлари муҳим тажриба ишлари олиб бормоқдалар. Станциянинг эгаллаган умумий тажриба майдони уч юз минг гектардан зиёд. Бу ерда структура-морфологик жиҳатдан турлича бўлган яйловларда ва ҳар хил тупроқ шароитида экилган чўл озуқабоп ўсимликларининг биологияси, экологияси ҳамда физиологик хусусиятлари ўрганилмоқда.

Чўлни ўзлаштириш муаммоларини ҳал қилиш олимларимиз олдида турган муҳим вазифалардан биридир. Илмий тажрибалар шуни кўрсатадики, ўсимлик қумоқ ва қум-тупроқдаги намликдан унумли фойдаланади ҳамда ҳосили ортади. Агар гилли тупроқ бўлса-чи?. Унда юмшатилган ернинг устки қаватида қатқалоқ ҳосил қилиб, намликни ёмон ўтказади. Ана шундай юмшатилган қатқалоқ ҳосил қилувчи тупроқ қатламини қум билан алмаштириш мумкинлиги тажрибада исботланди. Бунинг учун ер шароитига, ўсимликларнинг кам ёки кўплигига қараб қум тўпловчи жўяклар олинади. Бу жўяклар шамол ёрдамида қум ва кўплаб чўл ўсимликларининг уруғлари билан тўлади. Бу ўт ва бута ўсимликларининг уруғлари эрта баҳорда униб чиқади ва унинг ҳосилдорлиги гектарига уч-олти, айрим ҳолларда эса ўн центнергача етади. Бу жўякларга, шунингдек. изень, шувоқ (жувшан), кейровуқ, қора саксовул. чоғон ва бошқа чўл шароитига чидамли кўп йиллиқ озуқабоп ўсимликларни экиш мумкин.

— Мелиоратив ҳолати яхшиланган яйловлар ҳосилдорликни гектарига беш-йигирма центнергача ошириш учун имконият яратади. Бу демак. яқин беш-ўн йил ичида республикамизда қоракўл қўйлари сонини икки марта кўпайтириш имконини беради.

Қизилқум чўл станцияси лабораторияси ходимлари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги Ж. Саидов раҳбарлигида Жануби-Ғарбий Қизилқум чўл яйловларини ўзлаштириш муаммоларини ўрганиб ва ҳар томонлама ишлаб чиқиб. Бухоро области қоракўлчилик совхозлар трестига қўлланма топширдилар ва «Жануби-Ғарбий Қизилқумда сунъий яйлов экосистемаси»га бағишланган монография яратдилар. Олимларимизнинг бу қўлланма ва тавсиялари эндиликда йигирма минг гектардан зиёд майдонда жорий этилди.

Республика партия ва ҳукуматининг Ўзбекистонда чорва яйловларини тубдан яхшилаш ҳақидаги кўрсатмалари асосида ўзлаштириладиган яйловлар майдонини янада кенгайтириш планлаштирилган. Бу борада Қизилқум чўл станцияси олимлари совхозларга яйловларни ўзлаштиришда илмий ва амалий ёрдам кўрсатадилар.

И. МОМОТОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника илмий-тадқиқот институти Қизилқум чўл станцияси лабораториясининг мудири, биология фанлари доктори.
С. ЭСОНҚУЛОВ,
кичик илмий ходим.

ИСТАК

КЕКСАЛАРБОП КИЙИМЛАР КАМ

Баҳорнинг илиқ кунлари бошланди. Одамлар қишки кийимларини ташлаб қўйиб, баҳор ва ёзга мос кийиниш тараддудидалар.

Лекин магазинларга кирсангиз, биз, кексаларбоп кийим топилмай, хуноб бўласиз. Борлари ҳам кўпроқ ёшлар киядиган хилидан бўлиб, костюмларнинг енги калта, шимлар эса тор ёки ниҳоятда кенг қилиб тикилганини кўрасиз.

Бу ҳақда Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигидаги ўртоқлар ўйлаб кўришса, айни муддао бўларди.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
пенсионер.
Тошкент шаҳри.

ЯХШИЛАР ДАВРАСИДА

ОНА ҚАЛБИ

«Дўстлик» совхози партия комитетининг секретари Анваржон Ашуров бугун эрта уйғонди. Баҳор қуёши чарақлаб турарди. У Муроджонни бағрига босаркан:

— Юр, ўғлим, Люба аянгни кўриб келамиз, — деди.

Ота-бола Оқолтин қишлоғида машинадан тушар эканлар, дарвоза олдида уларни оқ-сариқдан келган, ёшгина жувон илиқ қарши олди. Муроджон унга томон талпиниб, бўйнидан қучди.

— Ўғлингизни соғиниб қолганга ўхшайсиз, Любахон, — жилмайди Анваржон...

Ҳали икки ёшга тўлмаган Муроджонни бу аёл билан боғлаган нарса нима? Муроджон Оқолтин участка касалхонасида дунёга келди. Аммо айрим ҳолларда қувончга ташвиш ҳамроҳ бўлиб келаркан. Бу сафар ҳам шундай бўлди: гўдакнинг онаси Мухторхон кўзи ёригандан сўнг қаттиқ оғриб қолди. Врачлар болани эмизишни қатъиян ман қилдилар. Нима қилиш керак?

Туғруқхонада гўдакнинг отаси ҳамшира билан бу ҳақда гаплашиб турар, ҳамшира қўлидаги гўдак эса тинмай йиғлар экан, уларнинг ёнидан Люба Понина ўтиб қолди.

— Нима гап? Дўмбоғим, нега йиғлаяпсан? — деди у ва чақалоқни бағрига босди. Она ҳидини сезган мурғак бир лаҳза жимиб қолди.

— Болани мен боқаман, — деди гап нимадалигини тушунган Люба, — менинг Серёжамга ука бўлади. Фақат... дадаси рухсат берсагина...

— Шу нарсани сиздан илтимос қилишга ботинолмай тургандим, — деди Анваржон мамнун ҳолда.

Любовь Понина туғруқхонадан икки нафар бола билан чиқди. Уларни эгизакдай боқа бошлади. Кунлар, ҳафталар ўтди. Анваржон тез-тез ўз ўғлидан, унинг иккинчи онасидан хабар олиб турар, қўлидан келган ёрдамини аямасди.

— Энди Муроджондан кўнглингиз тўқ бўлсин, — деди у гўдакни касалхонадан тузалиб чиққан ўз онасига топшираётиб.

— Сиздан бир умрга миннатдорман, — деди ҳаяжон билан Мухторхон...

Любовь Понина ҳозир Бўз районидаги умумий овқатланиш корхонасида ишламоқда. Иккала оиланинг алоқаси тобора мустаҳкамланаётир. Ҳар байрамда Ашуровлар оиласи Пониналарникига ёки аксинча Пониналар Ашуровларникига келишади. Люба Муроджонни меҳр билан бағрига босади, «менинг Мишам» деб эркалайди.

Мана бугун ҳам Люба Муроджонни қўлига олди:

— Сенга совға тайёрлаб қўйганман, қўзичоғим, — дея шкафдан ўзиюрар автомобилни олиб, иккинчи фарзандига тутқазди.

Шунда унинг «тутинган акаси» Серёжа қўшни хонадан югуриб чиқди. «Ҳасан-Ҳусан»лар бир зумдаёқ «тил» топишиб кетдилар.

Қ. СОБИРОВ,
Андижон области.

Бахтимиз учун курашганлар

СЕВГАНИМ — ИНСОН

ЛАВҲА

Ҳамманинг нигоҳи минбарда эҳтирос билан гапираётган лекторда. Тантанали кеча президиумида кўксида ўндан ортиқ медаль ярақлаб турган нуроний киши ҳам ўтирибди. Қордай оппоқ сочи, тимқора костюмига ярашиб тушган шу рангдаги галстуги ва ўйчан нигоҳи уни салобатли қилиб кўрсатарди. Синчиклаб кузатган кишига шу тобда у ҳаяжонланаётгандек кўринарди. Тўғри, илгари уни Ғалаба байрами арафасида мактабларга жуда кўп марта таклиф этишган. У революциядан кейинги ва Улуғ Ватан урушидаги таассуротларини дард билан гапириб берган. Бироқ бугунгидек жуда кўп одам тўпланган жойда ҳали сўзга чиқмаганди. Ана шу юк, ана шу масъулият ҳисси уни жиддийроқ ўйлашга, атрофлича мулоҳаза юритишга, ҳозирги гўзал, фаровон турмуш пойдезорини қурган замондошлари, қуролдошлари тўғрисидаги хотираларини мушкул бўлса ҳам қайта тиклашга ундарди. Аҳмаджон Ёқубжонов эллик тўрт йиллик меҳнат фаолиятининг қирқ беш йилини медицинага бағишлаганди. У хотираларини ипга теришга ҳаракат қиларди...

Гапни 20-йиллардан бошласамикин. Ана шу даврда унинг ҳаётида муҳим воқеалар содир бўлди. Комсомолга кирди. Махсус хизмат қисми (ЧОН)да алоҳида ўрнак кўрсатди. Чотқол тоғлари атрофида босмачиларга қарши жангларда қатнашди. Жанглардан бирида отряд врачи қаттиқ яраланди. Унинг ўрнини босадиган одам йўқ эди. Шу сабабли оғир ярадор бўлган бир жангчини сафга қайтаришнинг иложи бўлмади. Шунда руҳан эзилган Аҳмаджон: «Албатта, врач бўламан», — деб кўнглига тугиб қўйди. Вақт топиб, Тошкентдаги медицина техникумини битирди. Илк орзуси куртак ёзганидан, инсонларни даволашдек шарафли касб эгаси бўлганидан бахтиёр эди. Партия топшириғи билан Қашқадарё, Самарқанд, Нурота ва Бухорода турли юқумли касалликларга қарши курашда, уларнинг олдини олишда, шу билан бирга саводсизликни, босмачилик ҳаракатини тугатишда, ер ислоҳотида қатнашди. Бу ишларнинг ҳаммаси сабот-матонатни, катта масъулиятни, инсоний бурчни, ички душманга шафқатсиз бўлишни ва эҳтиёткорликни талаб қиларди. Бир куни профессор Исаев уни ҳузурига чақириб қолди:

— Нега чақиртирганимни биласизми, — деди профессор жиддий оҳангда.

— Йўқ. Лекин ҳар қандай ишга ҳам тайёрман.

— Баракалла. Шундай дейишингизни билардим, — мамнун жилмайди у. — Биласизми, Бухорода ҳозир ришта касаллиги кенг тус олипти. Агар олди олинмаса...

— Тушунарли. Қачон жўнашим керак?

Профессор йигитга ҳавас билан тикилар экан, хотиржам деди:

— Ҳозироқ...

Ришта касаллиги билан кураш осон бўлмади. У ва унинг ҳамкасблари муолажадан бўшагач, маҳаллалар, қишлоқларда лекциялар ўқишар, агитация-пропаганда ишларини олиб боришарди. Врачлар анқонинг уруғи бўлганидан бу хавфли касаллик билан ҳамма ерда бирдай курашишнинг иложи йўқ эди. У вақтда биргина врач бутун бир қишлоқ аҳолисига хизмат қиларди. Гоҳида терапевт. синиқчи, гоҳида педиатр бўлишга, гоҳида эса жарроҳлик тиғини қўлга олишга тўғри келарди. «Назарий билимимни оширишим керак», — аҳд қилди у. Ўрта Осиё давлат университетининг медицина факультетини битириб, республикамизнинг турли районларида ишлади. Бироқ шу орада уруш бошланиб қолди.

Врачлик касби ҳамма вақтдагидан ҳам энди асқотишини билган Аҳмаджон кўнгилли бўлиб фронтга, Смоленскка жўнаб кетди.

Шаҳарда қаттиқ жанглар борарди. Ғарбий фронт жангчилари ҳар бир қарич ер учун жон олиб, жон беришарди. Полк санитария хизматидагиларнинг кеча-кундуз қўли операциядан бўшамасди. Оддийгина палаткадан иборат операция хонаси олдида ярадорлар гавжум бўларди. Эсидан чиқмайди, у аҳволи оғир жангчи П. Петровни операция қилаётган эди. Палатка ёнида бомба портлади... Шунда ярадорни операция столи билан бирга кўтаришга, тўғрироғи кўтариб югуришга тўғри келди. Энг муҳими, Петровнинг ҳаёти сақлаб қолинган эди. Бироқ шу куни фалокат оёқ остидан чиқиб қолди. Зудлик билан ёрдам кўрсатилиши зарур бўлган ярадорлар олдига кетаётганда мина портлади. Ҳушига келганда Москва госпиталларидан бирида ётарди.

— Менга нима бўлди, ўзи, — зўрға сўради тепасида парвона бўлиб турган оқ халатли қиздан.

— Контузия, ўртоқ лейтенант, ҳадемай кўрмагандай бўлиб кетасиз, — деди қиз ва шошиб қўшиб қўйди: — Ўрта осиёликмисиз?

— Ҳа. Аниқроғи, Тошкентдан.

— Ўҳў, нон шаҳриданман денг...

Кейин билса бу ширинсухан, меҳрибон, уни оёққа турғизган шифокор Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калининнинг қизи экан. «Кейинги воқеалар эслашга арзирмикан» — ўйларди А. Ёқубжонов. — Госпиталда ётганида деярли ҳар куни радио орқали ҳаводан бўладиган ҳужумлар эълон қилинар, Москва остонасида бомбалар портларди. Шунда у москваликлар шижоатига, матонатига, фидойилигига қойил қолганди. Москва унинг ғалабага бўлган ишончини мустаҳкамлади. Кейинчи? Кейинги воқеалар ҳам шундоққина кўз ўнгида турибди. Юзлаб ярадорларга қайта умр бахш этди. Полк санитария хизматига бошлиқ бўлди. Ўнлаб шаҳарларни қўлда тиғи билан босиб ўтди. Унинг бу хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан орден ва медаллар билан муносиб тақдирланди.

Урушдан кейин яна ўз касбида ишлади. «Ўзбекбирлашув» соғлиқни сақлаш пунктининг мудири бўлди. Бошланғич партия ташкилоти секретарлиги вазифасини бошқа жамоат ишлари билан қўшиб олиб борди. Социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Ҳозир Киров район соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли поликлиникалардан бирида ишламоқда.

Беш фарзандидан каттаси Санъатхон — республика Фанлар академиясида илмий ходим, Тўлқинжон мактаб директори, Суръат — ўқитувчи, Озодахон эса ота касбда — педиатр бўлиб ишламоқда. Ўзи тетик, бахтиёр. Дастурхонлари тўкин. Оёқни узатиб ётадиган пайти. Бироқ инсонни севмасдан, меҳнатни ардоқламасдан туролмаса нима қилсин! Ахир. бахтнинг пойдевори меҳнат-ку. 74 ёшда 13 неварали бўлди. Мана шулар гапиришга арзимайдими...

Шу пайт президиум раиси унинг фамилиясини тилга олди. Уруш ва меҳнат ветерани, ажойиб инсон, бахтимиз учун курашган коммунист Аҳмаджон ота Ёқубжонов минбарга яқинлашганда қарсаклардан қулоғи битай деб қолди...

А. НАБИЕВ.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ

ҲАМИША ИЗЛАНИШДА

Одилжон кам уйқу. Шифокорлик касбини биласиз: ҳаловат йўқ. Инсон саломатлиги посбонлиги аслида шундай бўлиши ҳам керак.

У бугун ҳам барвақт турди. Тошкент шаҳридаги 17-касалхонанинг нейрохирургия бўлими мудири сифатида кеча Москвага, Бурденко номидаги нейрохирургия марказий илмий-тадқиқот институтига ёзган ҳисоботини қайта кўздан кечирди. Унда бўлимда ўтган йили 932 бемор қабул қилинганлиги ва уларнинг ҳар бири қайси усулда даволанганлиги қайд қилинган эди.

Ўн еттинчи касалхонада нейрохирургия бўлими ўн йил бурун Одилжон бошчилигида ташкил қилинган. Андижон медицина институтини битириб келган ёш шифокор дастлаб Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институтида, тажрибали жарроҳлар раҳбарлигида нейрохирургия соҳасида тажриба орттирди, кейин эса Ленин орденли Киров номидаги Ленинград врачлар малакасини ошириш институтида ўқиди. Тўрт йилги таҳсилдан сўнг, 17-касалхонанинг нейрохирургия бўлимига бошчилик қила бошлади.

Бўлим ўтган давр мобайнида озмунча эзгу иш қилдими?! Оғир аҳволда келган қанчадан-қанча бемор ўз дардига шифо топиб кетди. Ана шундай ишлари учун бўлим «Коммунистик меҳнат коллективи» деган шарафли номга сазовор бўлди. Одилжон ҳам, у билан ишлаётганлар ҳам одамларга тиббий ёрдам кўрсатиш учун қўлларидан келган барча ишни қилмагунча тиним билмайдилар. Касалхона қошида бўш вақт ҳисобига амбулатория қабули ташкил этилганлиги бунга ёрқин мисол бўла олади. Ҳозир шаҳарнинг барча районларидан бу ерга беморлар келиб, тегишли маслаҳат олмоқдалар.

Одилжон Ортиқов биз билан суҳбатда шундай деди:

— Қилинадиган ишлар кўп. Биласизми, Тошкент шаҳридаги нейрохирургларни тўплаб, республика нейрохирургия касалхонаси очилса, замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланадиган бу шифо масканида кеча-кундуз навбатчилик постлари ташкил этилса, айни муддао бўларди. Чунки, инсон саломатлиги — бебаҳо бойлик. Буни унутмаслигимиз, муолажа янада самарали бўлиши учун тинмай изланишимиз лозим.

17-шаҳар клиник касалхонасининг бош врачи Ҳусан Абдуллаев ҳам бу фикрни қўллаб-қувватлади. У Одилжонни яхши билади. Қўли енгил шифокор. 300 дан ортиқ беморни операция қилди. Шундай оғир, нозик ишнинг уддасидан чиқяпти. Одилжон Ортиқов етакчилик қилаётган бўлим инсон саломатлиги йўлида ҳамиша изланишда.

Н. НОРМАТОВ.

Бир «думалоқ хат» тақдири

ТУҲМАТЧИ ЖАЗОЛАНДИ

Дўстлик, бир-бирига ўзаро ҳурмат, коллективизм совет кишиларининг қон-қонига сингиб кетган. Бу эса қўлга киритилаётган муваффақиятларда ўз аксини топмоқда.

Аммо орамизда айрим шахслар ҳам борки, улар ўз хатти-ҳаракатлари билан кўпгина софдил одамлар дилига озор етказадилар, турли хил «юмалоқ хат»лар билан партия ва давлат аппарати ходимларининг қимматли вақтини ўғирлайдилар. Элу юртдан ажралиб қолган бундай туҳматчи, игвогар шахслар қилмиши бир куни фош қилинади ва улар ўз жазосини оладилар. Бир мисол келтирамиз.

Исмат Раҳматов Қашқадарё область «Тексоблбытприбор» корхонасининг Шаҳрисабз филиалида мастер бўлиб ишларди. У 1978 йили Яккабоғ посёлкасининг (ҳозир Яккабоғ шаҳри) Ибн Сино кўчасидаги район уй-жой бошқармасига қарашли 4-уйга турмуш ўртоғи Тожи Ҳайдарова билан ордерсиз, ўзбошимчалик билан кириб олиб яшай бошлайди. Уйга қонунсиз кўчиб кирганлиги учун район прокуратураси уни кўчиртириш хусусида қарор чиқарди. Аммо шунга қарамай уйни бўшатишдан бош тортди. Шундан сўнг район уй-жой бошқармаси маъмурияти, ички ишлар бўлими ходимлари, маҳаллий совет вакиллари иштирокида И. Раҳматов оиласи билан уйдан кўчирилди ва ордерга асосан бу уйга Улуғ Ватан уруши ветерани Бадал Холмўминов кўчиб кирди.

Бу воқеадан сўнг И. Раҳматов тўнини тескари кийиб олди. У ўзини уйдан кўчиришда иштирок этган район уй-жой бошқармаси ходими, Карим Пармонов ва шу уйга қонуний кўчиб кирган Бадал Холмўминовга туҳмат қилишга тушди. К. Пармонов гўё «300 сўм пул олиб уйдан чиқмай ўтираверинг, мен сизга ордер келтириб бераман», деб ишонтирганмиш. Б. Холмўминов эса унинг 1810 сўмлик рўзғор буюмларини ўғирлаганмиш.

Исмат Раҳматов мана шундай қилиб, район уй-жой бошқармаси, ички ишлар бўлими ва маҳаллий Совет ходимлари устидан бўлмағур туҳматлар билан район, область ва ҳатто республика ташкилотларига хатлар ёзди. Бундай «думалоқ хатлар»ни текшириш учун эса кўпгина кишилар қимматли вақтларини сарфладилар. Лекин чуқур текширишлар И. Раҳматовнинг хатларида қайд қилинган фактлар ғирт туҳмат, игводан иборат эканлигини кўрсатади.

Софдил кишилар шаънига игво тарқатганлиги, туҳмат қилганлиги, бунинг устига партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакилларини бекорга овора қилганлиги учун Исмат Раҳматов устидан жиноий иш қўзғатилди. Судда у ҳақиқатан ҳам кишиларга туҳмат қилганлигига иқрор бўлди. Қилмиш қидирмиш дейдилар. Раҳматов икки йилга озодликдан маҳрум этилди.

Х. НОРБУТАЕВ,
Қашқадарё область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, милиция полковниги.
Н. ТИЛАВОВ.

АКМАЛ ПЎЛАТ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ХАЛҚЧИЛ ШОИР

Бугун биз шоир Акмал Пўлат туғилган куннинг 70 йиллиги муносабати билан шоирни, унинг кўп қиррали меҳнат фаолиятини эслаймиз. Акмал Пўлатнинг номи ҳаммага таниш. Аввало, у қўшиқчи шоир сифатида эл орасида маълум ва машҳур. Шу билан бирга А. Пўлат республикамизнинг кўпгина ирригация қурилишларида қурилиш бошлиғи, область, республика газета ва журналларининг редактори, «Ўзбекфильм» киностудияси директори, Авторлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ агентлиги Ўзбекистон бўлимининг бошлиғи ва ниҳоят Ўзбекистон Ёзувчилар союзи бадиий адабиётни пропаганда қилиш бюросининг директори лавозимларида узоқ йиллар меҳнат қилди ва кенг жамоатчиликка танилди.

Акмал Пўлатнинг дастлабки хабар, фельетон ва очерклари 30 йилларининг бошида матбуотда кўринган эди. Ҳадемай, у ёш шоир сифатида элга танилади, қатор достонлар, ҳажвий шеърлар, қўшиқлар яратади. Қўшиқчилик эса Акмал Пўлат ижодида етакчи ўрин тутади. Шоирнинг ер ислоҳотига бағишланган «Бизники» номли илк қўшиғи машҳур санъаткор Али гармончи Хўжаев томонидан ижро этилди. Шундан буён унинг 20 дан ортиқ қўшиқлар китоби нашр этилди. Бу давр ичида шоирнинг ўзи ҳам ҳаёт жабҳаларида тобланади, давр чақириқларига «лаббай» дея пешвоз чиқиб, социалистик қурилишларимизда фаол иштирок этади. У ўзи қатнашган ана шу қайноқ ҳаёт ичидаги ўзини тўлқинлантирган ҳар бир воқеани қўшиққа солди. Айниқса, халқимизнинг Сирдарё бўйларидаги меҳнат жасорати мадҳ этилган «Меҳнат аҳли» қўшиғи шоир ижодида катта воқеа бўлди.

Шоирнинг ўзи ҳам қўшиқларидай содда, камтар, қувноқ инсон эди. У билан ҳамсуҳбат бўлган киши яна унинг суҳбатига муштоқ бўлиб қолар эди. Акмал Пўлат катта йиғинларда сўзласа ҳам, шеър ўқиса ҳам барча мириқиб тинглар, унинг жиддий ва ҳазиломуз гаплари тезда китобхонлар орасида тарқаларди. У дилкаш дўст, ёшларнинг меҳрибон устози эди.

Акмал Пўлатнинг қўшиқлари ҳамиша давр садоси бўлиб янграб келди. «Бу қўшиқлар, — деган эди Ўзбекистон ССР халқ шоири Миртемир. — Замонга оҳангдош, қувноқ, халқ тилига яқин, ростгўйдир. Шу сабабдан Акмал Пўлат довруғи кетган, халққа таниқли, иззат ҳурмати бор, даврада ўрни бор шоирлардан».

Ҳақиқатан, Акмал Пўлатнинг қўшиқлари халқ қўшиқларига ҳамоҳанг, халқ ижодига хос ҳаётийлик, соддалик, равонлик каби хусусиятлар унинг қўшиқларига ҳам синган. Акмал Пўлат фаровон замонамизни мадҳ этди. У нима ҳақда ёзмасин, давримизни, Ватанимизни, меҳнат аҳлини улуғлади. Доҳий Ленинни ва партиямизни шарафлади:

Ленин партияси бизга
　　раҳнамо,
Халқларга бахт берган
　　ҳаётбахш офтоб,
Сен билан ғолибмиз ишда
　　доимо,
Бахтимиз қомуси сен
　　ёзган китоб.

Акмал Пўлат ижодида қўриқ мавзуси ҳам етакчи ўрин тутади. Халқимизнинг шонли меҳнатлари туфайли гўзал чаманларга айланаётган чўлларни, чўлқуварларни у улуғлайди. Чўлга келган чўлқуварлар, янги бўстон юлдузлари — ширинсўз, аҳдига вафодор чўл қизлари шоирнинг янгроқ қўшиқларида тараннум этилади. Мардимайдон чўлқувар йигитларнинг жасоратли меҳнатлари ҳам шоир қўшиқларида ўз ифодасини топган.

Ғайратга, кучга тўлган,
Мардимайдон йигитлар.
Саодатли Ватанга,
Бағри-қалқон йигитлар.

Акмал Пўлат қўшиқларида муҳаббат ҳам, ёр висоли ҳам, севги ҳам социал мазмун касб этади. Шоир муҳаббатни меҳнатда, меҳнатни муҳаббатда кўради.

Мирзачўлда чўл қувиб,
Юрганлигим
　　билмасмидинг
Мунча ҳам кутдирмасанг,
Севсанг агар
　　келмасмидинг?

Акмал Пўлат қўшиқлари мавзу жиҳатидан ранг-барангдир. У халқимизнинг шодиёна кунлари, байрам ва тўй маросимлари ҳақида («Қутлуғ бўлсин байрамингиз», «Тўй ялласи»), совет кишиларининг бузилмас дўстлиги, қардошлиги ҳақида («Дўстлик таронаси»), ёшлик, бахт ва муҳаббат ҳақида («Севги мадҳи», «Гўзал ёр»), ёшларимизнинг ота-оналар олдидаги қарзи ҳақида («Отам», «Фарзандлар») ажойиб қўшиқлар яратди.

Акмал Пўлат ҳажвий асарлар ёзишга ҳам моҳир эди. Унинг ижодида ҳажвиёт катта ўрин тутади. Бир пайтлар ўзи муҳаррирлик қилган «Муштум» журналининг деярли ҳар сонида шоирнинг юмористик асарлари чиқиб турар эди. Шу тариқа у адабиётимизда ўзига хос халқчил ва сермаҳсул ижодкор сифатида маълум из қолдирди.

Акмал Пўлатнинг узоқ йиллик самарали меҳнатларини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлаб, уни бир қанча орден ва медаллар, Фахрий ёрлиқлар билан мукофотлаган эди. Шоирга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» деган юксак унвон берилган эди.

Баҳор ва меҳнат нашидасини, фаровон ҳаётимизни куйлаган қўшиқчи шоир Акмал Пўлат орамизда бўлмаса ҳам унинг сўзлари, қўшиқлари ҳамиша қулоғимизда янграб туради.

Ўткир РАШИД,
филология фанлари кандидати.

Акмал ПЎЛАТ

ЎЛКАМ БАЁТИ

Элимда тўй-тамошолар сенинг азми ҳалолингдан,
Яшармиз давру давронда олиб қувват камолингдан.
Бутун олам севар жондан сени эй, меҳрибон ўлкам,
Муҳаббат ҳам садоқатда жаранг берган мақолингдан.
Жасорат, ғайратингдан кўкка етди пахта хирмонлар,
Ҳамма мафтун сенга доим нурафшон гул жамолингдан.
Зафарлар боиси албат шарафли, шонли меҳнатдир,
Неча халқ баҳраманд боғингдан оққан тоза болингдан.
Ёзар Акмал қўшиқ доим Ватанга жон фидо айлаб,
Бутун халқи каби хушнуд қониб меҳру висолингдан.

БЎСТОНИМГА ЯРАША

Аъло меҳнат донг таратсин давронимга яраша,
Чаманзорлар атрин сочсин бўстонимга яраша.
Юрагимда мавж уради ҳур Ватанга пок меҳрим,
Нур устига нур ёғмоқда достонимга яраша.
Бахтли, қувноқ давронимиз — давронларнинг даврони,
Лочинларим парвоз қилар осмонимга яраша.
Улуғвордир янги режа, янги юксак марралар,
Катта хирмон кўтарамиз карвонимга яраша.
Кенг жаҳонни ёритмоқда Октябрнинг қуёши,
Ватанимда мангу тинчлик паймонимга яраша.
Мустаҳкамдир бу қардошлик халқлар аро ҳамиша,
Порлаб боқар истиқболим жавлонимга яраша.
Акмал сизга ёзар қўшиқ тоғ кўтарган Фарҳодлар,
Шер мисоли олға юринг замонимга яраша.

Ахборот

ҚАШҚАДАРЁ

ЯНГИ ШИФОХОНАЛАР

Қарши шаҳрида яна бир болалар поликлиникаси қурилиб ишга туширилди. Бу поликлиника икки сменада 500 нафар кичкинтойга тиббий ёрдам кўрсатади. Шифохонада 18 кабинет замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланиб, унда юздан зиёд медицина ходими ишлайди. Шунингдек, шаҳарда беморларга тез ёрдам кўрсатадиган яна бир шифохона ва область касалхонаси учун икки қаватли бино қурилиб фойдаланишга топширилди.

ТЕАТР КУНЛАРИ

Қаршидаги Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов номидаги Ўзбекистон давлат музикали драма театри коллективи ташаббуси билан область колхоз ва совхозларида театр кунлари ўтказиляпти. Ижодий коллектив шу кунгача Косон, Қамаши, Ғузор, Қарши район меҳнаткашларига М. Шатровнинг «Революция номи билан», Фарҳод Мусажоновнинг «Шаҳарлик олифта», В. Дельмарнинг «Ғариблар» асарлари асосида тайёрланган ўнга яқин спектаклни намойиш қилишди.

ОБЛАСТЬ ФИЛАРМОНИЯСИ

Қарши шаҳрида область давлат филармонияси ташкил этилди. Филармонияга республикада хизмат кўрсатган артист Тожиддин Муродов ва ёш артистлардан Гулчеҳра Аҳмедова, Сулаймон Ягудаев, Саид Бердиев, Энвер Мустафоев, Ю. Сарихонов, С. Гулмуродова каби 20 дан зиёд хонанда ва раққосалар уюшган.

Мазкур ёш ижодий коллективнинг дастлабки концертлари Қашқадарё ва Сурхондарё область меҳнаткашларига манзур бўлди.

М. КАРОМОВ.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Кеча санитария дружиналарининг 2-республика мусобақаси бошланди. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР Қизил ярим ой жамияти Марказий Комитетининг раиси ўртоқ К. Шарифбоева билан суҳбатлашиб, ундан бу мусобақаларнинг характери ва мақсади ҳақида ҳикоя қилиб беришни илтимос қилди.

— Бугун, — деди у, — республикамизда бирор саноат корхонаси, колхоз ёки совхоз, мактаб ёки олий ўқув юрти йўққи, уларда соғлиқни сақлаш органлари оммавий профилактика тадбирларини санитария дружиналарисиз ўтказган бўлсин. Жамиятимизнинг жойлардаги ташкилотлари санитария дружиналарининг тайёргарлиги, уларнинг аҳоли ўртасида санитария-оқартув ишларини олиб бориш соҳасидаги билимини тез-тез синовдан ўтказиб туради.

Маҳаллий партия ва совет органларининг бевосита раҳбарлигида республикамиздаги санитария дружиналари умумреспублика мусобақаларига пухта тайёргарлик кўрдилар. Областларда ўтказилган мусобақалар уларнинг юксак маҳоратга эришганликларини кўрсатди. Мусобақа шартларидан 90 процентдан кўпроғи бехато бажарилди.

Республика мусобақаларида қатнашиш шарафига муяссар бўлган санитария дружиналари Қизил ярим ой жамиятининг фахри ҳисобланади. Ана шундай дружиналардан бири «Навоиазот» бирлашмасидаги Д. Травкина, А. Саркисова, А. Деревянко, Т. Томаклар командирлик қилаётган дружиналардир. Улар бевосита цехларда ишлаб чиқариш жароҳатига қарши кураш олиб боришда медицина ходимларига бебаҳо ёрдам бериб келишяпти. Бу санитария дружиналарининг биргина 1977 йилда амалга оширган ишлари туфайли 170 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Ишлаб чиқариш травмасига қарши ана шундай самарали иш олиб бораётган дружиналар қаторида Шўрчи пахта тозалаш заводи, Самарқанд лифтсозлик заводи, Тошкент кабель заводи санитария дружиначилари ҳам бор.

Санитария дружиначилари қишлоқларда ҳам катта ишларни амалга оширмоқдалар. Задарё районидаги «Правда» совхозининг Р. Усмонова командирлик қилаётган санитария дружинасида сут-товар фермаларининг, дала шийпонларининг санитария-гигиена аҳволини назорат қилиб боришдаги ишлари айниқса диққатга сазовордир. Дружиначилардан Ш. Жўраева, С. Раҳматуллаева, М. Баратова, С. Маматова ўртоқлар қишлоқ хўжалик ишларини бажаришда рўй берадиган кўнгилсиз ҳолларнинг олдини олиш юзасидан жиддий ишларни олиб бормоқда, донорлик ҳаракатининг аҳамияти ҳақида, санитария-гигиена масалалари хусусида қизиқарли лекциялар ва суҳбатлар билан чиқмоқдалар.

Шаҳар ва қишлоқларда санитария дружиналарининг олиб бораётган самарали ишлари ҳақида ҳикоя қилувчи яна бошқа кўплаб мисолларни келтириш мумкин. Улар беморларга дастлабки ёрдам кўрсатишда медицина ходимларига кўмаклашмоқдалар, шаҳар ва қишлоқларнинг кўкаламзорлаштирилишида, тоза ва батартиб сақланишида фаол иштирок этмоқдалар, уй-жойларнинг санитария жиҳатдан обод бўлишига ва жамоат ҳамда шахсий гигиена қоидаларига қатъий амал қилинишига эришмоқдалар. Энг муҳими, санитария дружиналарининг аъзолари аҳолини диспансер кўригидан муваффақиятли ўтказишни таъминламоқдалар.

Санитария дружиналари табиий офатлар — зилзила ва сув тошқинлари юз берган пайтларда катта ишлар олиб бормоқдалар. Улар қизил гвардиячи отрядларининг санитарлари ва Улуғ Ватан урушида фашист босқинчилари устидан қозонилган ғалабага муносиб ҳисса қўшган қаҳрамон медицина ҳамшираларининг муқаддас анъаналарини давом эттириб, тинч қурилиш йилларида ҳам жанговарлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Санитария дружиначилари партиямиз ва Совет давлатининг халқ саломатлиги тўғрисидаги чексиз ғамхўрлигидан бениҳоя руҳланган ҳолда аҳолига медицина ёрдами кўрсатишни янада такомиллаштириш ва унинг сифатини тағин ҳам ошириш йўлида бутун имкониятларини ишга солмоқдалар. Кеча республикамизда бошланган мусобақалар бунинг яққол далилидир.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ✦ СПОРТ ✦ СПОРТ

Кўпкураш бўйича СССР кубогининг ярим финал мусобақалари мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган кучли спортчилар ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Суратларда: мусобақанинг тантанали очилишидан лавҳалар. Ўнгда эса ғолиблик супасига кўтарилган омсклик А. Мартинов (чапдан), олмаоталик В. Фильчуков ва чимкентлик Е. Фремовлар.

Ш. Иброҳимов фотолари.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

КУЧЛИЛАР МАҲОРАТ КЎРСАТГАНДА

КЎПКУРАШ БЎЙИЧА СССР КУБОГИ УЧУН БАҲС

Республика пойтахтининг марказий «Пахтакор» стадиони ўтган дам олиш кунлари байрамона тус олди. Бу ерда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ташриф буюрган кўпкураш усталари СССР кубогининг ярим финал баҳсларида куч синашдилар. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири мусобақа мутасаддилари билан учрашиб, уларнинг кўпкурашчиларнинг маҳоратлари хусусидаги фикрини олди.

М. Лямцев — СССР Спорт комитети енгил атлетика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

— СССР кубоги учун кураш енгил атлетикачиларнинг бўлажак йирик баҳсларга тайёргарлигида муҳим босқич эканлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Чунки енгил атлетиканинг энг қизиқарли турларидан ҳисобланган кўпкураш бўйича мусобақаларга СССР халқлари ёзги VII Спартакиадаси ҳамда «Олимпиада-80» ўйинларида катта ўрин берилади. Маълумки, мусобақалар уч шаҳарда давом этди. Ставрополь, Полтава ва Тошкентда совриндорлик баҳсининг финалига йўлланма олиш учун кураш қизғин тус олди. Тошкентда мусобақаларга ташкилий жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрилганлиги диққатга сазовордир. Спортчиларнинг юқори марраларни эгаллаши учун стадион маъмурияти барча шароитларни яратиб берди. Ўйлаймизки, Тошкентда куч синашганлар орасидан яқин келажакда иқтидорли енгил атлетикачилар майдонга чиқади.

А. Пейсехман — мусобақа бош судьяси

— Финалга йўлланма олиш учун юзга яқин кўпкурашчи куч синашди. Уларнинг аксарияти мутахассислар эътиборини қозонган йигит ва қизлардир. Бу ёшлар «Меҳнат резервлари», «Меҳнат», «Енбек», «Захмет», «Олга», «Красное знамя» каби кўнгилли спорт жамиятларининг ҳамда армиячиларнинг вакиллари эди. 16 нафар йигит-қизни СССР спорт мастери нормативини бажарганлиги, 19 енгил атлетикачининг спорт мастерлигига номзод бўлгани кураш қизғин бўлганлигидан далолат бериб турибди. Мусобақа спортчиларнинг ёшлари бўйича уч группага бўлинган ҳолда давом этди. Юқори натижалар кўрсатиб, ғолиблик супасига кўтарилиш қуйидаги спортчиларга насиб этди. Н. Данильченко (Нальчик), И. Чекмарёва (Улан-Уде), Т. Костюшина (Минск), М. Романюк (Львов), Э. Кортиев (Тбилиси) ва Н. Попцов (Иркутск)лар мусобақанинг ҳал қилувчи қисмида куч синашишга даъвогар бўлдилар. Майдон эгалари хусусида шуни айтиш мумкинки, улар қўлга киритган натижалари билан мухлисларни мамнун этишолмади. Лекин республика енгил атлетикачилари кўпкураш бўйича машқларга зўр беришаётганлиги кўзга ташланди. Қўқонлик Корчагина, навоийлик О. Сулаймонова, тошкентлик Л. Сачковалар яқин келажакда моҳир кўпкурашчилар бўлиб етишишларига умидвормиз. СССР кубоги учун курашнинг финал қисми сентябрь бошларида Сочи шаҳрида ўтказилади.

ЎЗБЕКИСТОН XVIII СПАРТАКИАДАСИ

БЕШКУРАШ:

ҚИЛИЧБОЗУ ЧАВАНДОЗЛАР

Республика Спартакиадаси ниҳоясига етай деб қолди. Бугун спортнинг сўнгги тури — гимнастика бўйича эркаклар ўртасида мусобақа бошланади. Спортнинг якунланган 32 тури бўйича умумкоманда ҳисобида тошкентликлар пешқадамлик қилишмоқда. Тошкент ва Андижон области вакиллари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллаб турибдилар. Бешкураш бўйича ўтказилган мусобақалар ҳам кўтаринки руҳда ўтди. Ёшлар чавандозлик, қиличбозлик, мерганлик, сузиш ва югуриш бўйича ўзаро баҳс юритдилар. Бешкурашнинг ана шу турларидан муваффақиятли ўтган Валерий Решетников (Тошкент) жами 5375 очко жамғариб Спартакиада чемпиони бўлди. Чавандозлик ва қиличбозликни ўрнига қўйган унинг ҳамшаҳарлари Ю. Кимайкин билан В. Носиковлар ҳам фахрли ўринларга кўтарилишди. Умумкоманда ҳисобида тошкентликлар зафар кучдилар.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

✦ **ШАХМАТ.** Ўзбекистон 44-чемпионати якунланди. Тошкентлик спорт мастери В. Егин 17 имкониятдан 12,5 очко тўплаб, чемпион номига сазовор бўлди. Иккинчи ўрин самарқандлик Г. Фокин (11,5 очко)га насиб этди. Учинчи ўринга ака-ука Аъзамовлар кўтарилишди.

✦ **ВОЛЕЙБОЛ.** Бангладешлик ёшлар якунловчи ўртоқлик учрашувини косонсойлик пахтакорчилар билан ўтказишди. Бу ўйин 3:0 ҳисобида меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди.

✦ **ФУТБОЛ.** Олий лига командалари ўртасида 10-тур ўйинлари неча тугади. Бўлиб ўтган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди. «Локомотив» — «Заря» — 1:2, «Нефтчи» — «Динамо» (К) — 0:1, «Динамо» (Тб) — «Шахтёр» — 0:0, «Арарат» — «Крылья Советов» — 0:0, СКА — «Черноморец» — 1:1, «Динамо» (М) — «Пахтакор» — 2:0.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 31 майда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ПРОРАБЛАР, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, КОЛХОЗ РАИСЛАРИ, СОВХОЗ ДИРЕКТОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ

РАДИОАЛОҚА, РАДИОЭШИТТИРИШ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ РЕСПУБЛИКА УЗЕЛИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА РЕСПУБЛИКАНИНГ ҚАТОР РАЙОНЛАРИ БЎЙЛАБ МУҲИМ ШАҲАРЛАРАРО АЛОҚА КАБЕЛЛАРИ ЕТКИЗИЛГАН ВА ИШЛАБ ТУРИБДИ

Алоқа линияларини муҳофаза қилиш қоидаларига мувофиқ, кабелнинг ҳар икки томонида 2 метрдан муҳофаза зонаси ажратилган. Муҳофаза зонаси билан боғлиқ бўлган барча ишлар — тупроқ текислаш, траншея, шурф, котлован ўтказиш, шунингдек, граждан биноларини қуриш — келишилган ҳолда, зарур бўлган тақдирда кабель хизмати вакили иштирокида бажарилиши керак.

Ана шу қоидани бузган ва шаҳарлараро алоқа кабелини шикастлантиришда айбдор бўлган шахслар жиноий жавобгарликка тортиладилар. Улардан давлатга етказилган зарар ундириб олинади.

Қазиш ишларига рухсат халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари архитекторларидан олиниши керак.

Кабель трассаси ўтган жойларга темир-бетон устунчалар огоҳлантирувчи белгилар ўрнатилган бўлиб, уларда кабель участкасининг адреси ва телефон номери кўрсатилган.

Кабель зонасида ёки унинг яқинида ер қазиш ишлари ўтказиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилиш учун Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение республика узели кабель участкасига қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри-97, Чилонзор массиви, 6-квартал, 15 «а»-уй. Телефонлар: 78-37-98, 78-35-10.

КЕЛИШМАСДАН ТУРИБ ҚАЗИШ ИШЛАРИ ОЛИБ БОРИШГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГИЗ! ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН! АЛОҚА КАБЕЛЬ МАТЕРИАЛИГА ШИКАСТ ЕТКАЗИШ ДАВЛАТГА КАТТА ЗАРАР ЕТКАЗАДИ ВА УНДА ИШЛАЁТГАНЛАР ҲАЁТИ УЧУН ХАВФЛИ!

М. И. КАЛИНИН НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

1979—1980 ўқув йили учун

ДАВОЛАШ ВА ПЕДИАТРИЯ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ЙИЛ.

Ариза ва ҳужжатлар 20 июндан 1 августгача қабул қилинади.

Институтга кириш ҳақида ёзилган ариза ректор номига берилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат ёки диплом (асли), сўнгги ўқиш ёки иш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 5 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона ёки муассаса раҳбари тасдиқлаган).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР: **физика** (оғзаки), **химия** (оғзаки), **биология** (оғзаки), **она тили ва адабиёти** (рус тили)дан **имтиҳон топширадилар.**

ЎРТА МАКТАБДА ОЛТИН МЕДАЛЬ БИЛАН МУКОФОТЛАНГАНЛАР ҲАМДА ТЕХНИКУМНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН ТУГАТГАНЛАР ФИЗИКАДАН ОҒЗАКИ ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 238-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/V да **Спартак**, 30/V да **Чио-Чио-Сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/V да **Келинлар қўзғолони**, 30/V да **Кўрмайин босдим тиконни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/V да **Шаҳзода ва стим қиз.**

●

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

1 июнь соат 14.00да техникумга киришни хоҳловчилар учун

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Глинка кўчаси, 9-уй (7, 9, 11, 14, 24, 28-трамвайлар, 13, 15, 16-троллейбуслар, 18, 54-автобусларнинг «Киров боғи» бекати).

●

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

(Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)

троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кирганлар формали кийимбош ва стипендия, шаҳар электр транспортида бепул юриш ҳуқуқи билан, ёлғиз кишилар ётоқхона ва шаҳар пропискаси билан таъминланадилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ: 9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 10.45 — Ўн учлар. Бадиий фильм. 12.05 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — А. С. Пушкин театри. Биринчи кўрсатув. 17.00 — Ёзги меҳнат чораги бошланади. 18.00 — Литва ССР камер оркестрининг концерти. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.40 — Инсон ва қонун. 20.10 — Ҳаммамиз аҳил оиламиз. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 7-фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Халқаро болалар йилига. 22.35 — Музикали ҳаёт. 23.35 — Янгиликлар. **ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ:** 11.30 — Фильм-концерт. 11.55 — Болалар учун спектакль. 14.05 — Светафор. 15.05 — Педагогика билим юртлари бадиий ҳаваскорлари V республика кўрик-конкурсининг якунловчи концерти. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Янгра, барабан! 19.05 — Идеологик ишларнинг самарадорлиги ва сифати учун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Парвоз эт, қўшиғим! 21.30 — Вақт. 22.05 — Пиллачиларнинг меҳнат рапортлари. 22.20 — Кино оламида. **ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН:** 18.40 — Салют, Мария! Бадиий фильм 1-серия. 19.45 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Ем-хашак жамғариш илғорлари. 13.30 — Муборак райони меҳнаткашлари, Сизлар учун. 14.00 — Дала ишлари кундалиги. 18.50 — Ёшлик. 19.45 — Н. Нурмуҳамедова куйлайди. 20.25 — Р. Мамадалиев ижро этган қўшиқлар. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Ўзбек совет шеърияти радиоантологияси. 21.30 — Механизаторлар учун концерт. 22.28 — Оқ пилла. 23.20 — Лирик тароналар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-66-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, [illegible]